

Muhtelif sınıflara mensub kahr aman askerlerimiz Hatayda ken dilerine ayrılan mmtakalarda yer almak üzere ilerlerken...

Bütün Hatay, şanlı Türk sancağının gölgesi altında en büyük günlerini yaşıyor.

Tescil muamelesinin önümüzdeki ay başında yenilenmesine başlanması için hazırlık başlıyor

Şenlikler Devam Ediyor

Halk kahraman erlerini doya doya görmek için bir türlü sokaklardan içeriye giremiyorlar

Ankara 8 (Hususi muhabirimizden) — Hatay şanlı Türk sancağının gölgesi altında en büyük günlerini yaşamaktadır. Halk bütün Hataya hâkim olan kahraman erlerine hâlâ doyamamış olduğundan sokaklar askerlerimizin Hataya ilk girdikleri günün fevkalâdeliğini henüz muhafaza etmektedir.

Burada söylenildiğine göre tescil muamelesinin yenilenmesi işi ne bu ay sonunda başlanacaktır.

Bu hususta lâzım gelen temaslar ve hazırlıklar yapılmaktadır. Diğer taraftan Hataya emniyet ve asayiş bahşeden Türk - Fransız askeri işbirliğinden sonra, Hataylılara refah getirecek olan ekonomik işbirliğine de başlanmak üzere.

Bu cümleden olarak İskenderun serbest gümrüğü pek yakında açılacak ve bunu Hatayın iktisadi kalkınmasını hızlandıracak diğer tedbirler takip edilecek.

Askerlerimizi karşılamak üzere Hatayda yapılan hararetili tezahürattan bazı sahneler...

Ankara Konferansı

Komisyonlar bugün çalışmalarına başladılar

Ankara 8 (Hususi muhabirimiz telefonla bildiriyor) — Dün de bildirdiğim veçhile, Türkiye - Suriye - Fransa arasında üçüzlü bir anlaşma yapılması ve iyi kom-

(Devamı 6 ncı sayfamızda)

Amerikadaki Bayrama iştirak Ediyoruz

İnkılâbımız hakkında tetkikler yapmak üzere de Amerikadan terbiye mütehassıslarından mükrek bir hey'et geliyor

Müttehid Amerika devletleri nin 150 inci yıldönümü münase-

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

İzmit kimya fabrikasının temelatma merasimi bu Pazar yapılacaktır

İktisad Vekili bu sabah şehrimize geldi

Diğer Vekillerimiz de tedkikat için muhtelif yerlere gitmek maksadile şehrimize gelmek üzere bulunuyorlar

Evvelden haber verdiğimiz gibi İzmitte kurulacak olan süd kositik ve klor fabrikasının temel atma merasimi öbür gün yapılacaktır ve merasime Başvekîl Celâl Bayar riyaset edecektir.

Hususi bir tren, davetlileri hatmilen pazar sabahı saat 9 da Haydarpaşadan hareket edecek ve davetliler pazar gecesi saat 23 te de İzmitten İstanbul'a avdet edeceklerdir.

Temel atma merasimine mebuslar ve hükümet ricâlı bazı ecnebler, şehrimizdeki sivil ve askerî erkân, mali ve sinai müesseseler müdürleri ve parti ve matbuat erkânı davet edilmişlerdir.

ZONGULDAK SEYAHATI
Başvekilimizin İzmitten sonra şehrimize dönmeleri ve burada bir müddet daha istirahat eyledikten sonra Zonguldak ve civarında kömür işlerini tedkika gitmeleri muhtemeldir.

Şükrü Saracoğlu
KASTAMONU'YA DAVET

Diğer taraftan Başvekilimiz bu...

(Devamı 6 ncı sahifede)

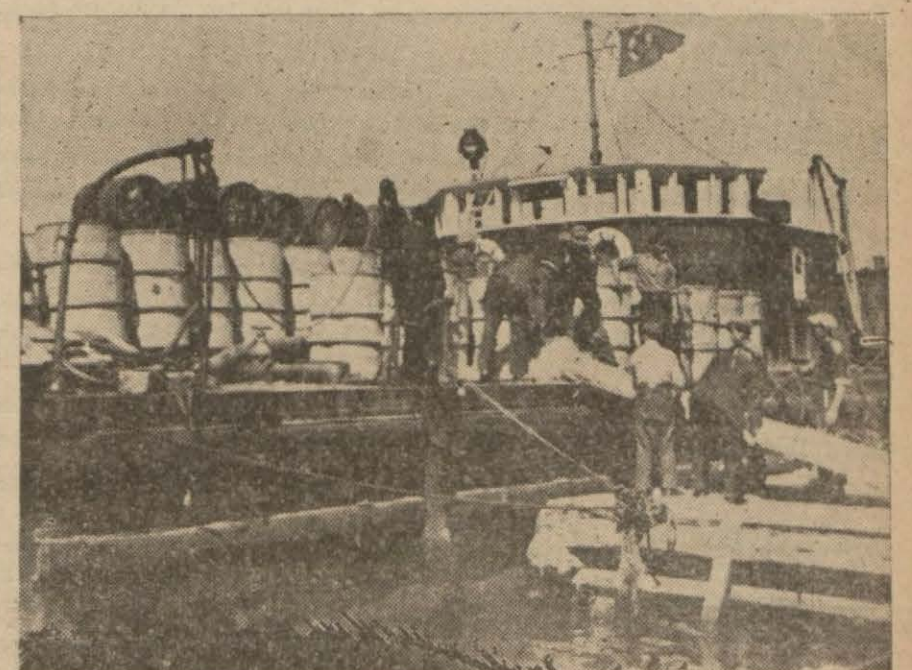
Dersim Harekâtı

Ordunun manevrası ve tarama başlıyor

Dersim meselesi bu yıl kat'î şekilde bitirilecek

Tuncelindeki ıslah hareketi devam etmektedir. Aldığımız malûmata nazaran, Başvekîl Celâl Bayar'ın Büyük Millet Meclisinde işaret ettiği ordu manevrası da pek yakında bu havalide başlamış olacaktır.

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

İşlerini bırakan ameleler hakkında tahkikat yapılıyor

Amele, müşevvik mevcut olmadığını iddia ediyor

Deniz Banka bağlı Liman İşletme İdaresi ile liman ameleleri arasında çıkan ihtilâf hakkında iş bürosu müfettişleri dün ve bu sabah da tahkikata devam etmişlerdir.

Müfettişlerin vereceği rapor...

lardan sonra ihtilâfın tamamile ortadan kaldırılması için lâzım gelen tedbirler alınacaktır.

O vakit ihtiyar amelelerin tasfiye olunması için tekniî ameleler arasında bir sihhi muayene...

(Devamı 6 ncı sahifede)

Heyecandan kendini askerlerimizin ayağı altına atan bir Hataylı Türk kadını

GÜNÜN İÇİNDEN

Siyasî terbiye ve.. onun temeli

Siyasî terbiyenin temeli, millet bünyesinin temeli gibi yine köyde başlar ve köylüde inkişaf bulur. En yüksek siyasî terbiyedeki milletler, en yüksek terbiyeye ve refaha sahip köylüsü olanlardır..

Yazan : ETEM İZZET BENİCE

Dün üç yazı okudum. Bunların üçü de Matbuattan, Matbuat hürriyetinden ve Kemalist rejimin Matbuat telâkkisinden bahsediyorlardı.

Her üçünün de vardığı netice aşağı yukarı siyasî terbiyede ve onun tekâmülünde toplanıyordu.

Türkiyede Matbuat ve Matbuat hürriyeti ve.. Matbuat elâmanı münakaşa mevzuu olmaktan çıkmıştır. Fakat, siyasî terbiye üzerinde konuşulabilir.

Siyasî terbiyenin temeli, millet bünyesinin temeli gibi yine köyde başlar ve.. köylüde inkişaf bulur. En yüksek siyasî terbiyedeki milletler, en yüksek terbiyeye ve refaha sahip köylüsü olanlardır.

Nadir Nadi makalesinde siyasî terbiyeden bahsederken şöyle diyor:

«— Biz gelecek nesillere emanet bırakmak istediğimiz ahengi memlekette nasıl yerleştirebiliriz?.. Öyle bir formül bulmalıyız ki hem hürriyet güme gitmesin, hem de memleket bundan bir zarar görmesin. Bu çok hayati meselenin halini gazetelerin şu veya bu şekilde so-

kulmasından ziyade halkımızın siyasî terbiyesinin inkişafında aramak daha doğru olur zannediyorum. Büyük Şefin sözünde büyük bir hakikat var: «Matbuat hürriyetini yine Matbuat hürriyeti korur.»

Zoraki temin edilen disiplin ileriye faydadan ziyade zararını görürüz. Zararlı ihtimallerden daima kaçınmalıyız.»

Nadir Nadinin bu teşhisi ve endişesi ileriye bakan bir düşünüşün mahsul ve ifadesidir. Ve.. gösterdiği başlıca çare siyasî terbiyenin inkişafıdır.

Neşet Halil Atay'ın Ulustaki yazısında ise Matbuat hürriyeti ve tenkid şu cümlelerle tahlil ediliyor:

«Türkiyede matbuat hürriyeti, bu hürriyetten mahrum devillerde yetişmiş bugünkü idareci inkılâb neslinin en büyük hasreti idi. Ağzın kapandığı yerde kalb açılmaz. Kalb kapandıkça, cemiyette yalnız manevî kıymetler değil, bu kıymetleri yaratan insanlar da küçülür ve eğer cemiyet sürü deni hayvan topluluğu haline gelmezse buna yakın bir derecede iptidaisir.

İnsan cemiyetlerinde fikrin ve işin kıymeti fikrin ve işin tenkidde tahammülü ile tekâmül eder. Tenkid mahkûm eden, münakaşa kabiliyetinden mahrum hiç bir fikir, hiç bir iş, mütekâmil, bir fikir veya iş değildir.

Tenkid, bütün içtimai kıymetlerin babası ve ebesidir de denilebilir. Cemiyetlerde tenkid fikri, hürriyet ile doğar, inkişaf, ettikçe kıymetler yaratır. Orta çağın skolastik imanını son çağ rasyonalizmi lehine ilk zorlayan İngiliz hürriyetidir ve İngilterede, kıymetler İngiliz hürriyetinin inkişafı ile muvazi bir tempoda artmıştır. Aksi yapılan cemiyetlerde ise, iş tersine döner. Kıymetler birbiri peşine azalır.

Tenkid hürriyeti, kamun hürriyeti ile tahakkuk eder. Bilgiye, takdire, iyi niyete, bilhassa aklı selime dayanarak yaratıcı vasıflar alır. Tenkid yapanlar arasında seviye, düştükçe tenkid mahiyetini değiştirir ve yaratıcı kudret olan tenkid, polis in alâkasını tahrik eden bir cürüm olur.

Türk gazetecilerinin Türkiye'de tenkid hürriyetinden şimdiye kadar kaçınılması kadar istifade edememiş olmalarının belibaşlı birkaç sebebinden biri.. gazetenin kendisidir.. Çok defa her şey önde ve tenkid eden gazeteci arkada kalmıştır..»

Neşet Halil Atay da bu tahlili ile Matbuat hürriyetinin ve tenkidin genç neslin görüşü ile olgun bir izahını yaparken yine bilvasıta seviyeye tenkid ediliyor ve hürriyet analik eden tenkidin, bu büyük kudretin iyi idare edilebilmesinin en müessir vasıtasının yüksek seviyeli muharrir olduğunu işaret ediyor.

Her iki yazıdan da aldığımız parçalar muharrirleri arasındaki görüş farkı itibarile gerek halikatan Matbuata, gerek Matbuattan halka telkin ve tesir telâkkisi içinde olsun yine seviyeye gelip dayanmak tadırlar.

Tenkit yapacak muharririn seviyeli, üstün ve ileri olması şarttır. Fakat, bu nisbette muharririn hitap ettiği halk kütlesinin de yüksek

Istanbul Festival Şenlikleri

Balkanlı hey'etler; ayın yirmi beşinden sonra şehrimize gelmeğe başlayacak

İstanbul festivali hazırlıklarına belediye hız vermiştir.

Balkan şehirlerine yazılan davet mektuplarına müsbet cevaplar gelmiştir.

Balkanlı festival heyetleri; ayın 25 inden sonra şehrimize gelmeye başlayacaklardır.

Festival şenlikleri de Ağustosun birinde başlayacaktır.

Belediye festivali afişlerini hazırlayarak şehrimizin muhtelif mahallerine astırmıştır.

Bu seneki festivalin nelerinde yapılacağı da bugünlerde ilân olunacaktır.

Bendlerin Eski haline Getirilmesi İş

Ayrılan komisyon dün de tetkik er yaptı

Bentlerin tamiri ve eski haline getirilmesi için; teşkil olunan heyet; dün «Köprü» kütüphanesinde tetkikler yapmıştır.

Buradaki eski eserlerden bentlerin eski vaziyetine ait malumat toplanmaktadır.

Bu malumat tasnif olunduktan sonra harap azaları; mahalline giderek inçap eden krokileri hazırlayacaklardır.

Ondan sonra da sür'atle amelîyata geçilecektir.

seviyede bulunması elzemdir. Kütle ve millet ifadesi içinde ise entelektüel şehirden önce mikyas ve ölçü behemahal çoğunmuza ifade eden köylü üzerinde toplanır.

Yazımıza başlarken de işaret ettiğimiz gibi en olgun seviye ifadesi en uyak ve münevver köylü sayısını derler.

Halk seviyesinin kalkınmasında ve varlığında en önce ve ileri hesap bu sayıya istinad eder.

Türk köylüsü Cumhuriyet rejiminden önceye nazaran ölçü kabul etmez bir nisbet içinde uyak ve okumuştur. Fakat, daha da okuma, ya, açılması, düşünme kabiliyetini arttırmaya muhtaçtır.

Muhakkak ki, bu nisbet yüzde doksana çıktığı vakit Matbuatın, hürriyeti ve tenkidin davası da kendiliğinden halledilmiş, en olgun ifadesini almış olacaktır.

Bu takdirde siyasî terbiye ve seviyeyi, onun kalkınmasını, onun hak kim rol oynamasını ancak temelin, yani köyün inkişafında ve köylünün tam ifadesi ile uyaklığında ve kafasının geniş ölçüde işlenmesinde ve refahında aramak ve beklemek ıztırardır. Yine bu realist görüş icabı olarak ki, Cumhuriyet Partî ve Hükümeti en büyük gücünü köyde arıyor, onu okutuyor, Halkevlerini onun bağrına kadar götürmeye çalışıyor ve kararlaştırıyor.

Köylünün siyasî terbiyesi ve seviyesi matbuatın ifadesini ve rolünü tanzim edeceği kadar muhakkak ki iktisadi ve mali inkişafını da temin edecek ve gazetenin en başı okuyucusu; zümre değil, kütle, yani köylü olacaktır.

Bizce Türkiye'de bugünkü şekil ve vasıf ne olursa olsun bir Matbuat rejiminden önce okuma, okutma, en geniş ölçüde okunabilme davası vardır. Ve.. bu dava her müşkülü yenecek ana davadır.

Siyasî sahada ise, Atatürk Matbuat rejimini, onun ne olması lazım geldiğini yalnız Kemalist rejim için değil, bütün dünya milletleri ve rejimleri için en mükemmel ve en ideal şekilde ifade etmişlerdir. O da, sadece şu vezirdir:

«Matbuat hürriyetini yine Matbuat hürriyeti korur..»

Ve yine muhakkak ki.. hürriyet daima upkı yitiriletsizlik gibi ona lâyık olan kudretlerin mafi ve hakkıdır.

İhraç edilecek Arpalarımız

Kat'i kararlar verildi

Arpalarımızın standardizasyonu için bir nizamname projesi hazırlamak üzere yapılan toplantılar sona ermiştir. İhracat tacirleri komite tarafından hazırlanan esasları tedkik ve küçük bazı tadillerle tasvib etmiştir. Salı günü kat'i şekle aid zabıtlar imzalanacaktır.

İhraç olunacak arpalarımız için konulan esas hükümler şunlardır: Mevaddi ecnebiyesi yüzde beşten fazla olan arpaların ihracı men edilmektedir. Bu asgarî vasfı ha-

vi arpalarımız nevelerine, terkiplerine, renklerine bakılarak muhtelif sınıf ve derecelere ayrılacak suretile kıymetlendirilmektedir.

Birahik evsafı haiz arpalar ayrıca bir takım takayyüdata ve tahlillere tâbi tutulmak şartı ile bu namla ihraç olunabilecektir.

Birahik evsafını gösteren fakat bu namla gönderilmeyecek arpalar yayla veya ovada yetiştirilmiş olmalarına nazaran iki ayrı sınıfa ayrılmıştır. Bunların birincilerine arpa, ikincilerine de ova arpası namı verilmiştir.

Birahik evsafı düşük, fakat yemlik olmağa elverişli bu iki sınıf haricinde kalan arpalar da (arpa) adile bir sınıfa konulmuş ve bunlar da altı derece ile numaralanmıştır.

Çakır ve siyah arpalarımız da mevaddi ecnebiye bakımından aynı kontrole tâbi tutulacaktır.

Genel kurmay başkanı Tedkik seyahatine çıktı

Büyük Erkanharbiye Reisî Ma'rşal Fevzi Çakmak dün Konya Ereğlisine gitmiştir.

Müstakbel İstanbulda spor

Beyoğlu, İstanbul, Kadıköy ve Boğaziçinde bir spor sahası yapılacak

Yeni sahaların kurulacağı yerlerde hiç bir inşaat müsaade edilmeyecek

Müstakbel İstanbul imar planında muhtelif yerlerde «spor sahaları» tesis olunması için de yer ayrılmıştır.

Çünkü şehrimiz; imar planı tatbik olunduktan sonra merkez sıkletini değiştirmiş olacağından yeni spor sahaları yapmak zaruretinin hasıl olacağı göz önüne alınmaktadır.

Binaenaleyh; yeni tesis olunması kararlaştırılan bu sahalar; dağınık bulunan şehrimizin spor ihtiyacını temin edecek yerlerde kurulacaktır.

Yeni spor sahalarımızın «Boğaziçi», «Beyoğlu», «İstanbul», «Kadıköy» ve «İstanbul» da olmaları temin olunacaktır.

Spor sahası yapılacak yerlerde yeni inşaat müsaade olunmayacaktır.

Tahsisat bulundukça buralarda istisnâlar yapılacaktır.

Semtleri kararlaştırılan «spor sahaları»nın; bu semtlerin nelerinde kurulacağı; mütehasşis heyetler tarafından tesbit olunacaktır.

KUÇUK HABERLER

★ Haydarpaşada geçid yerinde Nafia Vekâletile Belediyenin müstakbel projeleri hazırlanmağa başlamıştır. Devlet Demiryolları idaresi bu sene içinde inşaatı başlayacak, Belediye de gelecek sene bitişinde buna aid tahsisatı ayrılarak kendi hissesine isabet eden kısmı yapacaktır.

★ Valide hanımın yakılma ve molozların kaldırılma ameliyeleri bittiği için bu işi üzerine alan müteahhid, Belediyeye müraaat ederek kabulü kat'i muamelesinin yapılmasını istemiştir. Belediye fen şubesine mensub bir heyet bu hususta tetkikat yapmaktadır. Ayrıca bu kısmın tesviyesi için de bir plan hazırlanmaktadır. Bebek tramvaylarının durmakta olduğu noktadaki yaya kaldırımı geriye çekilecektir.

★ Zimpara, kurşun, çimento gibi bazı maden cevherleriyle maden kömürlerinin harice ihracını temin maksadile kabul edilen redi rüsum ve tenzili rüsum usullerinin 1938 takvim yılı içinde de tatbik edilmesi takarrür etti.

★ İspanyada Almerida'da serbest liman tesisi fikri bazı zorluklarla karşılaşmıştır.

Arkadaşlarile beraber İtalyan hududunu geçen bir Fransız tubiye talebesi İtalyan hudud muhafızları tarafından öldürülmüştür. Romadaki Fransız maslahatgüzarı bu münasebetle bugün İtalyan hükûmeti nezdinde şiddetli protestoda bulunmuştur.

★ Belediyeye İktisad işleri müdürü Asım Süreyya ve eski belediye müstahdemin müdürü Refik aleyhlerine hamallar meselesinde suistimal yaptıkları yolunda birinci sorgu hâkimliğince açılan tahkikat bitirilmiş ve menî muhakemelerine karar verilmiştir.

★ Avrupanın ağustosta yeni bir buhran geçireceğinden korkulmaktadır.

Bilhassa Çekoslovakyanın Südetlere vereceği hakların Alman yayı tatmin etmemesinden endişe olunmaktadır.

Muvaffakiyetli Bir netice

İtalyan fabrikatörlerinden Armando, evvelki gün polise müraaat ederek Beyoğlu caddesinde dolaşırken meçhul bir şahıs tarafından cüzdanının asrıldığını bildirmiştir.

Zabita teşkilâtı birkaç saat sonra üstü başı temizce bir genci yakalayıp Armando'nun karşısına getirmiş ve kendisine:

«— Cüzdanınızı çarpan yankesici budur.» demiştir.

Armando, bu cür'etkârane hırsızlığın bu genç çocuk tarafından yapılamayacağını, asıl hırsızın bulunmasına imkân görmediğini, Avrupada bile bu gibi yankesicilik faillerinin meydana çıkarılmasından izharı aczedildiğini söylemiştir.

Mumaleyleh dün sabah müdriyete davet edilmiş ve çalışan cüzdanı muhteviyatına hâle gelmeden, kendisine verilmiş ve yankesicinin de evvelki gün kendisine gösterilen sabıkalı Çeşme meydanlı Hüseyinden başka kimse olmadığını söylemiştir.

Bu vaziyet karşısında Armando, bu işin tahkikâtile alâkadar memurları tebrik ettikten sonra Polis müdürü Salih Kılıç aynına giderek hayranlıklarını ifade etmiştir.

Armando'nun çalışan cüzdanında 15 İngiliz lirası, 520 lîret, 180 Türk lirası ve Derby piyango biletileriyle bazı kıymetli evrak vardı.

★ İngilizce Niyuz Kronikel gazetesinde okunduğuna göre, Türkiye'ye yapılan on altı milyon İngiliz liralık krediden sonra, diğer Balkan devletleriyle de aynı surette anlaşmalar akti imkânlarını araştırmak üzere muhtelif İngiliz nezaretlerinin iştirakile bir komisyon kurulmuştur.

★ Seyyar sebzezi Sami metresi Hüsnüye'ye para yüzünden altı yerinden bıçakla Edirnekapıda Hallaç Ahmed karısı Saimiyi kışkançlık yüzünden beş yerinden yaralamıştır.

— Bunlar, sokakta dolaşan yankesiciler değil. Kibar hırsızlar. Oyunda vurdular beni..

— Ne oyunu?

Bakara..

— A birader! Bakara da oynanacak oyun mu? Bunun ne zevki var? Bakara insanı mahveder.. Ocağını söndürürü bir oyundur.

— Sorma azizim! Yakalandım bir kere. hususî bir yer diye öyle müthiş bir batakhaneye düştüm ki.. Dün gece tamam üç yüz lira kaybettim. Bunu şanssızlığımam hamletseydim, hiç acınmıyacak ve gıkıp gidecektim.

— Oyun hileli miydi yoksa?..

— Hileli demek de lâf mı a gözü? Hepsi de mütemadiyen «sekiz, dokuz» acıyorlardı. Sonradan farkına vardım ki, hilekârlar kollarının içinde yedek kâğıd saklıyorlarmış. Bunu yakaladım ama iş isten geçti.

— Verdiğin paraları alamadın mı?

— Ne gezer?! Herifler çıyavrusu gibi dağıldılar. Üstelik beni de tehdit ettiler. (Devamı var)

DisPolitika

Çekoslovakya'da Sokol bayramı

Yazan: Ahmed Şükrü ESMİ

Birkaç gün evvel Çekoslovakya'da başlanan sokol bayramı devam etmekteydi. Gazeteler, vesile ile Cumhurreisi Benesi'nin ehemmiyetli siyasî bir nutuk söylediğini de haber vermektedirler. Filhakika Çekoslovakyanın bugün karşılaştığı büyük zorluk karşısında sokol tezahüratı, şerhin bir mana ifade etmekte. Derin şümül ve ehemmiyetli anlatmak için sokol teşkilâtı mahiyetini bilmek kâfidir.

Sokol, şahin demektir. 1861 senesinde Tyrş namında Bohemya bir vatanperver bir spor teşkilâtı kurulmuştu. Bu teşkilâtı ilahî olarak, cenub Slavların kahramanlıklarına hürâfelerle karışan Sokol'u seçmiştir. Azaları da o günden bugüne kadar kırmızı gömlek giymektedirler.

1861 senesi. Cenub Slavların hürâfeleri içinde alınmış bir kurt ad. Spor cemiyeti. Kırmızı gömlek. Bunlardan her birinin bir manası vardır:

1861 senesi. Garibaldi'nin kırmızı gömleklî gönüllü ile kurt Napoli krallığını Piemont devletine ilhak ettiği yıldır. Esasen ilhakattan sonradır ki bugünkü talya krallığı doğmuştur. İki

en evvel de aynı Piemont, Fransanın yardımı ile, Habsburg imparatorluğuna karşı harp yapıp Lombardiyayı almıştı. Habsburg imparatorluğunun gittiği zaman milliyet hisleri karşısında da mukadder âkıbetine doğru yürümekte olduğunu gösteren hadiseler. 1620 senesinden itibaren Habsburgların tazyiki altında bulunan Çekler için birer hayran vesilesi olmuştur. Çekler, nihayet Habsburg tahakkümüne karşı tikişli savaşlarında ilk muvaffakiyet telâkki ettikleri Prag'de diye seçimini 1861 senesinde yaptılar. İşte Sokol spor cemiyeti, bu muvaffakiyetin heyvanı içinde kurulmuştur. Garibaldi'nin gönüllüleri tarafından giyilen kırmızı gömleğin de sokol üniforması olarak seçilmesi, cemiyetin maksad ve hedefini aydınlatmaya kâfidir. İsmi Slav kahramanlarına aid hürâfeler içinde alman bu cemiyete yalnız Slavlara azla olacaktı. Cemiyet hâkimiyet bir spor kurumu idi. Fakat beden terbiyesi ile sihat. Şahs bir bedenle iyi işleyen bir insanı iyi ahlâklî fedakâr insanları temin edildikten sonra istiklâl müemmemdi. 1861 senesinde ancak 75 aza ile faaliyete geçen sokol teşkilâtı, Çekoslovakya'da spor ve kültür hayatında çok ehemmiyetli bir rol oynadı.

Çeklerin Habsburg tahakkümünden kurtulmalarını temin zamanında büyük ölçüde yardım olmuştur.

Çekoslovakya istiklâlini kazandıktan sonra Sokol teşkilâtının rolü değişti: Kazanılan istiklâlin muhafazası, Çekoslovakya'da büyük ve gittikçe zorlaşan mesele halinde belirdi.

Sokol teşkilâtının bu noktada büyük yarımı olmuştur. Bugün azaları sekiz yüz bine baliğ olan bu spor cemiyeti, gençliği için hazırlar. Orduda talim ve terbiye gördükten sonra terhis olan vatandaşları da daimî bir askerlik terbiyesi ve disiplini için de yaşatır. Sokolun vazifesi bu münhasır değildir. Sokol beden terbiyesi ile manen ve ahlâkî yükselme temin eder. Filhakika fikriyat da, maneviyat da, ahlâk da gelip sihat olan bir beden dayanmaz mı?

Çekoslovaklar, Sokolun siyasi (Devamı 8 inci sahife)

ONU BEN BOĞDUM

ÂŞK, HEYECAN ve İHTİRAS ROMANI

Tefrika N. 38

Yazan: İskender F. SERTELLİ

— Hayır. Bir daha görmedim.. Zaten ondan sonra da ancak bir kere gitmiştim. Mansurun adı bile geçmedi. Bu gece gittiğim zaman, Melâhatin Mansur tarafından kaçırıldığını Gültেকinden öğrendim.

— İki gündür bu hâdiseyi gazeteler çayır çayır yazıyor.. Okumadın mı?

— Hayır. Ben gazete okumam.. Neden? Okuman yok mu?

— Bilâkis. Orta mektepten mezunum. Fakat, yalnız roman okurum.

Komiser bu sırada başka bir iş için Kâmilî çağırılmış olsaydı, tecrübeli taharri menuru Jalevi

daha fazla söyletmek imkânını bulacaktı.

— Sonra yine görüşürüz..

Diyecek kotesten çıktı.

Jale, taharri memurunun arkasından seslerdi:

— Görüyorsunuz ki, benim suçum yoktur, Kâmilî Bey! Onlar, beni de kafese düşürdüler. Sözünde de rarak bana yardım edeceksin, değil mi?

Mansurun izi hâlâ bulunamadı. Bomontide saklanan Ömer de izini kaybettirdi.

Naci Demirel, bir haftadanberi apartmanına gelmiyordu. O gece

polisin elinden kaçtıktan sonra, Ferhunde'yi alıp bir semti meçhule gidiyor.

Polis müdürü, Naci Demirele şiddetli bir emir verdi:

«— Gültekin hâdisesile meşgul olmağa değmez. Bu nihayet alelade bir kumar meselesidir.

Sen, kaç gündenberi dedikodusu devam etmekte olan tumarhane kaçkını Mansurun izini bulmağa çalış! Ve bu işi nihayet bir hafat içinde başaramazsan istifamı verip, kendine başka bir meslek ihtiyab et!»

Naci Demirel bu sözlerle muhabat olacak bir memur değildi. O, Avrupada tahsil görmüş, zeki, anlayışlı, uzağı gören kabiliyeti kuvvetli bir zabıta memuru idi.

«Bu işi beceremiyeceseksen, kendine başka bir iş bul!»

Demek, böyle değerli bir memurun izetisi nefsile oynamak demek değil miydi?

Bu, nihayet bir görüş ve sezgis meselesiydi. Elde bir ipucu yoktu. Derin boşluklarda seyahate çıkan Kutub seyyahları gibi, İstanbul -

da Mansuru aramaktan usanmıştı. Naci Demirel, Mansur meselesi ile Ömer'in ve bilhassa Ferhunde'nin alâkası olduğundan emindi.

Polis müdürü işin ıg'yüzünü bilmiyordu. Naci Demirel her ne kadar polis müdürüne ve şubesi âmirine kâfi derecede izahat vermişse de, onu, Mansuru tutamaz -

lıkla itham ediyordı.

Mansuru arıyan başka memurlar da yok değildi. Polis müdürü bu işe çok ehemmiyet vermişti.

Timarhaneden kaçan ve İstanbulda dolaştığı muhakkak olan bir delinin henüz ele geçirilememesi polis müdürünü de, dahiliye Nazırını da fena halde sinirlendirmişti.

Jalevi, Selimi ve diğer iki kumarbazı adliye teslim etmişlerdi. Fakat, bunlar hâkimin huzuruna nihayet hileli oyun oynayan birer kumarbaz sıfatile çıkacaklardı.

Naci Demirel artık onların peşini takib etmiyordu.

Oğün, müdirivette çok güvendiği arkadaşlarından birine rastladı.

Bu arkadaş, Naci Demireli ziyarete gelmişti.

Naci Demirel, arkadaşının kolundan tuttu:

— Nereye gidiyorsun, Faruk?

— Sana gelmiştim, gözüm! Beş dakikacık seninle görüşebilir miyim?

Naci Demirel arkadaşını oda -

sına götürdü:

— Ne haber? Çoştanberi görün -

— Birader! Beni vurdular.. Diye sözle başladı.

Naci Demirel hayretle:

— Ne diyorsun? dedi. Seni vurdular mı?

Ve hemen ayağa kalkarak:

— Yaran nerede?

Diye sordu.

Faruk güldü:

— Kesemde..

— Aman birader! Ben de sahi -

den vuruldun sandım da, yâreğim oynadı. Yankesiciler mi vurdu?

İZMİR FUARI

Açılma merasimi yaklaştı

İstanbulun hemen bütün sanayi müesseseleri panayıra iştirak ediyor

Fuar münasebetile donanmamız İzmir'e davet edilecek

20 Ağustosta açılacak olan «Beynelmille İzmir panayırı» na şehrimizin bütün büyük sanayi müesseseleri ile hemen tekmil maruf imalathaneler iştirak etmek üzere hazırlıklara başlamıştır.

Bunların ekseriyeti evvelâ Galatasarayda açılacak olan Yerli Mallar sergisine iştirak edecek ve sonra daha kuvvetli malzeme ile İzmir'e gideceklerdir.

Diğer taraftan İzmirden bildirildiğine göre Fuarda inşaat faaliyetleri ilerlemiş, yeni pavyonlar yükseltilmeye başlamıştır. Bu sene fuarın hususiyetlerinden biri, muvakkat pavyonların azalması ve yerinde esash pavyonların yükseleceğidir.

Fuarda Temmuz ayı çalışmaları daha ziyade inşaatla ilgilidir. Bu ay sonuna kadar inşaatın önü alınmasına gayret sarfedilmektedir. Ağustos ayının ilk on beş gününde dekorasyon işleri ikmal edilecek, son beş gün ise fuarın noksan kalan işleri ve yerleşmelerle uğraşılacaktır.

Paris ve Fransa güzellik kraliçeleri de o vakit İzmir'e gelecektir.

Fuarın açılacağı güne ait hazırlıklar çok ilerlemiştir. Fuar davetlileri arasında bütün Heyet-i Vekile azası, mebuslar, şehir müessilleri, askerî erkân, Türk ve ecnebi gazetelerin müessilleri bulunmaktadır. Fuarın açılacağı gün söylenilecek nutuklar hoparlörlerle şehrin her yerine yayılacaktır.

Panayıra İstanbul'dan ve sair yerlerden halkımız çok ucuza gidecektir.

Bu sene fuarın açılması münasebetile, donanmamızın İzmir limanında bulundurulmasına teşebbüs edilecektir. Eğer bu teşebbüse iyi cevap almırsa İzmir halkının donanmamızı da bir defa daha İzmir limanında seyretmek imkânına kavuşacaktır.

Kızıltoprak Prevantoryomu Nasil Genişletilecek

Yeni inşaat eylülde bitmiş olacak

Kızıltopraktaki preventoryo - mun sür'atle büyütülmesi kararlaştırılmıştır.

Bu maksadla, esas binaya yeni pavyonlar ilâve olunacaktır.

Bu işin yarı masrafına Maarif Vekâleti de iştirak edecektir.

İnşaat Eylül nihayetine kadar ikmal olunacaktır.

İk umumî Mağazamızın Resmîküşadı

Başvekilimiz bu münasebetle hissiyatlarını bildirdiler

Ticaret hayatımızda mes'ud bir inkişaf hazırlayan «Umumî mağazalar» in birincisinin Mersinde temel atma merasiminin icra olunması münasebetile Başvekilimize bir telgraf çekilmiştir. Ankara muhabirimizin bu hususta verdiği mütemmim malûmata göre bu telgrafta, Başvekilimiz Celâl Bayar, mühim bir mukabelede bulunmuşlardır. Her iki telgrafta aşağıya yazıyoruz:

Başvekil Celâl Bayar, Ankara

Umumî mağazaların bugünkü temel atma töreninde hazır bulunan tüccar ve alâkadarların, ilk olarak Mersinde yükselen bu ulusal eserinizi ötürü derin teşekkürlerini, duydukları sevinçlerle ve âcizlerinin sonsuz tâzim hisleriyle birlikte arzı müseraat eylerim.

Umumî mağazalar Umumî Müdürlüğü Fahri Atamer ...

... Bay Fahri Atamer ...

... Umumî mağazalar Umumî Müdürlüğü

İk umumî mağazamızın temel atma merasiminin icrası vesilesiyle çektiğiniz telgrafınızı, son zamanlardaki büyük ve fazla meşguliyetim dolayısıyla ancak bugün okudum. Kredinin ucuzlaması ve tevziinin inzibat altına alınması hususunda Cümhuriyet hükümetinin gösterdiği gayretin yanısıra umumi mağazaların memleketimizde de kurulmasına büyük ehemmiyet verdiğiniz malûmdur. Temel atma merasimine iştirak etmek isterdim; fakat bu arzumu küşad merasimine bırakıyorum.

Memleketimizde hükümetin de iştirakile büyük bankalara vazife olarak verdiğimiz bu işin kısa bir zamanda teessüs etmesini ve muvaffakiyetli neticeler elde edilmesini çok yakın bir alâka ile beklemekte ve temenni eylemekteyim.

Telgrafınıza teşekkürler ederim.

Başvekil Celâl Bayar

Bir Paire Ahmed Emin Yalman'ın kavriyama - dığı bir nokta

Talisizlik bizi bulundurmamış. Fakat, Ahmet Emin Yalman Yalova kaplıcaları direktörlüğünün davetinde bulunmak fırsatını ele geçirebilmiş.

Hakkı ve uzun yazıyor, güzel ve yerinde tavsiyelerde bulunuyor. Ancak, otelin istenildiği müşteri bulamamış olduğu noktası üzerinde durur ve sebeplerini tahlil ederken şu cümleleri kaydediyor: «Hatıra üç nokta geliyor. Birincisi reklâm noktasıdır. Devlet tarafından idare edilen müesseselerde her şey için fedakârlık yapıyor. Sıra reklâmı gelince bütçede tahsisat kalmadığı görülüyor. Halbuki, yapılan modern usullerle duyurumdan sonra yapmanın kıymeti kalmıyor.»

Bu satırları okuduktan sonra, kendi kendime güldüm ve: — İlâhi Ahmed Emin Yalman.. diyerek devam ettim:

— Sen modern usullerle duyurumaktan bahsediyorsun. Halbuki, Devlet müesseseleri bunun ultra modern yolunu keşfetmişler. Parasız duyuruyorlar; bir yemeğe duyuruyorlar. İnanmazsan çünkü gazeteleri aç bak. Bütün İstanbul gazeteleri Yalovadan, otel termal den bahsediyorlar. Hem süttün ve.. bir gazetede bir kaç muharrir tarafından bahsedilmek suretile.

Bir yemeğe ve boğaziye tokluğuna reklâm yaptırarak yolu bulunmuşken bütçeye ne diye tahsisat konsun, ne diye reklâma verilsin.

Maksad yapıldığını duyurmak, en iyi şekli ile duyurmak olduğuna göre burada en mükemmel yapılabiliyor ve.. bizzat senin yaptığın da ondan başka bir şey olmuyor; demektir.

Budcelere reklâm tahsisatı konmadığından şikâyet etmek şöyle dursun, bilâkis bu tahsisatı Devlete ve müesseselere kazandırıp ya bir selâm, yahut da bir yemek ile bütün gazeteleri reklâmı boğabilenleri taltif etmeyi teklif ve bu ultra modern keşfi takdir etmeyi bilmek yerinde olur.

Bilmem, dostum Yalman beni haksız mı görür?..

BÜRHAN CEVAD

Büyükdere Beyaz Park'da

9 Temmuz Cumartesi günü akşamı

KIR Balosu

Mevsimin bu ilk balosunun fevkalâde eğlenceli ve sabaha kadar neş'eli geçmesi için azami fedakârlık yapılmıştır. Dühuliye serbesttir.

İKİ YARDIMCI BAYAN LÂZIM

Şehir meseleleri Ankarada tatbika başlanan karardan sonra

Şehrimizdeki dükkânlarda da öğle paydosu yapılacak mı ?

Bu hususta Beyoğlu ve İstanbul esnafı arasında bir dolaşma

Yeni çalışma programının şehrin hayatında büyük bir tahavvül yaptığından bahsetmiştik. Bu tahavvül yalnız devlet dairelerini değil, hususi müesseseleri de alâkadar etmektedir.

Devlet daireleri saat ikide kapandıktan sonra avukat, müteahhit gibi bir çok serbest meslek erbabı serbest kalmaktadır. Bundan başka, devlet daireleriyle yakından alakadar olan hususi müesseselerde de işler azalmıştır.

Vaziyet bu suretle tecelli etti. Şehrin gör, fazla memur memur çıkartılan hususi müesseselerde, yeni çalışma programını tatbik edemezler mi? Vakia sigorta, banka gibi bir çok mali müesseseler, ecnebi şirketlerinden bazıları yaz çalışması için ayrı program yapmışlardır. Fakat bütün bu hususi müesseseler bunlardan ibaret değildir. Fazla memur kullanan ticarethaneler, şirketler, hasılı bütün iş yerlerinde de yaz şeraitine göre, bir çalışma programı tatbik etmek kabil olabilir. Nihayet bu gibi hususi müesseselerde çalışan memurların yaz aylarında az çalışmak ve dinlenmek ihtiyacı vardır.

MANİFATURACILARIN BİR TEŞEBBÜSÜ

Öğrendiğimize göre, piyasamızda manifaturacılar kendi aralarında gözümlenerek yaz ayları için yeni bir çalışma programı yapmağa karar vermişlerdir. Fakat bu karara, henüz bütün manifaturacılar iştirak etmemişlerdir. Eğer bu kararın bütün manifaturacılar tasdik edecek olursa, manifatura mağazaları da saat sekizden ikiyeye kadar kapalı bulunacaktır.

H. A.

Bir yaz tatili Talimatnamesi Hazırlandı

Hangi muhakemeler bu yıl tatil yapmıyacak

Hâkim ve muhakemeleri kalamak olan şehirliler için, Adliye Vekâleti tarafından bir yaz tatili talimatnamesi hazırlanmıştır.

Talimatname, bugünlerde Müddeiummülliklere tamim olunacaktır.

Diğer taraftan şehrimizde 25 Temmuzda başlayacak olan bu tatilde aşağıdaki mahkemelerin tatil yapılmayacak çalışacakları anlaşılmaktadır.

Ağrıca mahkemesi, Asliye üçüncü Ceza mahkemesi, Asliye

Sudan bir cevap verdim: — Yoook.. hayır..

— Affediniz İlhan Hanım. Tesadüflerin bu derece zalim olacağını, insafsızca kafama vuracağını tahmin edemedim. Bir an içinde ortada eski hüviyetimle çırpıp kalınca cadde ortasında elbisesi yırtılan bir adamın şaşkınlığına uğradım.

Bu şaşkınlık arasında sizi de herkes gibi telâkki ediyordum. Görmelisiniz. İster misiniz, barışmaktaki vesile olmak için bundan sonraki ilk tangoyu beraber oynayalım..

Zalimleşmek, kırmak, üzme, hırpalamak istiyordum. Alaylı bir sesle: — İlanı iyi dansetmesini bilmiyordunuz? Kat'iyen dansetmiyeceğinizi söylememiş mi idiniz?..

Boynunu bükte: — Ayağınıza basmamıya çalışacağım. Barışmamızı temin eder

— Hayhay beyefendi!.. Ortaya çıktığımız vakit Esad Cemil Bey beni sararken ona bakıttım. Sapsarı kesilmişti. Dudakları titriyordu.

Oooh.. içim ne kadar ferahla.. mıştı.

(Devamı var)

HALK FİLOZOFU

Ve minelgarib

«Bu güne kadar müteaddid defa.. fular gazetende birliğimiz hakkında yazmış olduğunuz yazıların hakikate uygun olmıyan ve sırf, şahsi istifadelerini temin etmek maksadile çıkarılan ve bu gayeden başka düşünceleri olmıyan menfaatperestlerin ortaya attığı dedi.. kodudan ibarettir. Eğer siz bir hakikatten bahsetmek istiyorsanız niçin birliğimize kadar lâfzen teğrif edip de bütün hakikati gözlemlenizle görmekten çekiniyorsunuz. Eğer gayeniz şahsiye doldurmaksa daha istifadeli yazılar yazabilirdiniz. Bir gazetecinin esası membandan anlamadan sa.. hifesini doldurabilmesi için hü.. kimetini resmen, tanımış olduğu ve daima kanunî yollarda yürüyen bir teşekkülün amirinin izzeti neşile oynamamı ve hakaret mahiyetinde uygunuz yazılar yazmanın ne derece mes'uliyetli bir iş olduğunu hatırlatmak isterim. Şunu da ilâve edeyim ki hü.. metin tanyarak müsaade verdiğiniz bir teşekkülün vaktile tanyıp da şimdi tanımadıklarını söyleyenlerle bir olup ve onları aleyhimize «teşfik» etmek ve efkârı umumıye üzerinde büyük bir dedikodu yandırmak isteyenlerle kanunî yollarda karşılaşmaktan çekinmiyendiniz. Bu yazının gazetenizde aynen neşrine saygı ile bildiririm.»

İmza okunamamıştır. Biz, yazılarımızda hiçbir şahıs veya şahsiyeti maneviyenin aleyhinde bulunmamakla beraber ayrıca iddiamıza da güzel bir vesile teşkil etmiş olması itibarıyla aldığımız mektubta hattâ imzalarını bile düzeltmeğiniz aynen yukarıya koyduk.

Mektubda mütemadiyen «hü.. kümetin resmen tanıdığı bir teşekkül» kaydına iltica ederek konusan bir ton var. Tuhaf şey. Hü.. kümet, herhangi bir teşekkül için herhangi bir müraaatı reddetmiyebilir. Meselâ ben de «bir kum.. durucular cemiyeti» vücutte getirmem, hükümet de bunu tanısa. Ne olur sanki?

Kunduracılar tanımadıktan sonra benim bu kendi kendime gelen güvey olmamın manası kalmırmı?

Maksadımız, ne söylediğiniz gibi efkârı umumıye üzerinde bir dedikodu husule getirmeğe te.. nezill etmekti. Ne kimseye te.. cavüz, ne de kimseyi müdafaa.

Neşriyatımızın hedefi sadece.. sütünümüzün şartı olan - haki.. kati söylemektir.

O hakikat ki herkes gibi siz de anlamışsınızdır.

Bir defa daha söyleyelim: «Ti.. yatrocuların kendi kendilerini himaye etmekte ve düşünmekte serbest kalmalarını istemek.

Yoksa bu gayede sizlerle nok.. tai nazarlarımız ayrı mıdır?

Eğer değilse, o halde ne bu telâş? Ne bu itham, ne bu tehdid, ne bu mektub?

Hangi kanunî yollardan bahsediyorsunuz? Kanunî yollarda karşılaşmaktan siz çekinmediğiniz sonra biz mi korkacağız sanırsınız?

Bırakınız canım. Bizimle böyle konuşulmaz. Hakkın sesi daima tok çıkar.

Meydan okumak isteyenlere karşı kulaklarımız tıkalıdır.

Sonra nedir o «teşekkül amiri»? Bu da ne? Kim oluyorsunuz ve kime emrediyorsunuz?

Lâfın kıyası: — Siz göya tiyat.. rocuları himaye etmek istiyorsunuz. Fakat tiyatrocular sizi istemiyor. İşte öünde de, sonunda da söyleyeceğimiz budur: Bakisi düruğu binilayet..

HALK FİLOZOFU

1357 Hicri Cemaziyellevvel 10

1354 Miladi Haziran 25

Yıl 1938, Ay 7, Gün 189, Hicri 64

8 Temmuz, CUMA

Vakitler	Vasati sa. l.	Ezani sa. l.
Güneş	4 34	8 51
Öğle	12 19	4 36
İkindi	16 19	8 36
Akşam	19 43	12 30
Yatsı	21 43	2 00
İms-k	2 20	6 37

Noterler yabancı Milletten kadınla Evlenmeyecek

Yeni «noter», kanunu tatbik mevkiine girer

3456 numaralı yeni Noter kanunu Resmî Ceride'de intişar etmiştir. Bu suretle kanun mer'iyete girmiş bulunmaktadır.

Yeni «Noter», kanunu, Noterliği büyük bir nizam ve intizam altına almaktadır. Ezelimle yeniden «Noter» olabilecekler için bazı mü.. him şartları aranacaktır. Bilhassa her Noterin Almanca, Fransızca, İngilizce ve İtalyanca lisanlarını.. dan birini bilmeleri mecburî olmaktadır.

Noterlerin, yabancı milletten kadınlarla evlenmeleri de menolunmuştur.

Doktorlar İçin bir Terfi listesi Hazırlandı

300 den fazla doktorumuzun maaşı artıyor

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâleti, doktorlar hakkında geniş bir «terfi listesi» hazırlamıştır.

Yeni listenin bu hafta içinde şehrimize tebliğine intizar olunmaktadır.

Terfi listesinde 300 den fazla doktorumuzun ismi vardır. Bunların maaşları artacaktır. Bunla-

Ödünç Para Faizleri

Azamî ve asgarî faiz haddi nedir ?

Ziraat Bankasının yeniden bazı şubelerinde halka ödünç para verme işleriyle uğraşılması kararlaştırılmıştır.

Yeni yapılacak ödünç para verme işlerinde açık kredi şeklindeki muamelelerde %12 den, diğer ödünç para verme muamelelerinde yüzde 8 1/2 den fazla faiz alınmayacaktır. Yalnız, masraflar, müstherife aid olacaktır.

Evvelden yapılmış mukavelelerin faize müteallik hakları, mukavelelerin devamı müddetince ve nihayet beş sene için aynen tatbik olunacaktır.

İcra Cezaları

Adliye bir noktaya nazarı dikkati celbetti

İcra cezaları hakkında tedkik mercilerinin verilen kararların, bazan Cümhuriyet Müddeiummülliklerine bildirilmediği görülmüştür.

İcra ve iflâs kanunu hükümlerine muhali folan bu noktanın ihmal olunmaması ve bu kabil icra cezalarının muhakkak Müddeiummülliklere bildirilmesi, dün Adliye Vekâletinden tamim olunmuştur.

ri nçoğu, 1936 senesinde terfi görmeyen sihat mensubları doktorlardır.

dar olmaktan kim meneder?

— Kendi!..

— Niçin?..

— Şunun için ki, bir başkasının sırtına başka manto alışımda, ve asıl şahsiyeti bu mantonun altına saklayışında elbette bir sebep vardır. Niçin bu örtüyü aralıyarak saklanmak istenen şeyi meydana çıkarmalı. Buna kimin hakkı var?..

— Kimsenin!..

— Gördünüz mü?..

— Yalnız bu bir sevkatabiidir; insan merak ettiği şeyi öğrenmek ister..

— Kabul.. yalnız kendisine aid bir tarafı varsa değil mi? Yoksa, başkasına ıztırah vermekte, üzme ne mâna var?..

Çok üzülüş, canı sıkılmış görünüyor:

— Çok mu müteessir oldunuz? Amma bunun için sebeb yok Su.. ad Sadi Bey!.. Çünkü ben sathî

— İlhan Hanım! Gözlerimi kaldırdım.

Bakıştık.

Dudaklarımız ısıtıyordu.

— İlhan Hanım!..

Tekrarladı:

— İlhan Hanm.. size karşı çok mu kaba davrandım!..

DELI GÖNLÜM YAZAN NUSRET SAFA COŞKUN EDEBİ ROMAN : 176

— Elbette var. Benim sizin hayatınıza aşırı bir şekilde alâkadar olduğumu, yaşadığınız beni ne derece meraklandığınızı biliyordunuz. Bana olsun söylemeli idiniz!..

Yüzünde keskin bir istihza belirdi:

— Buna niçin lüzum göreceği mi de söyler misiniz lütfen!..

Falladım. Hakkı vardı. Henüz birbirimize tamamen açılmamış olduğumuza göre ondan bu samimiyeti beklemek tuhaf kaçmaz mıydı?

Kekeledim; kızırdım:

— Ne bileyim!.. Başka bir şahsiyetle sizi tanımak, sonra bence

çok kıymetli olan asıl hüviyetinizi öğrenmek beni öyle şaşırttı ki!..

— Şaşırttı mı?.. İşte bu tuhaf. Siz de herkes gibi, tecessüs hastalığına mı mübtelâsınız? Niçin başkaları sizi böyle meşgul ediyor.

— Başkalarının meşgul ettiği bugüne gelinceye kadar vâki değildir. Bu ilk defa sizde ve sizin şahsınızda oluyor.

Alayla dudaklarını bükte:

— Değer mi dersiniz?..

Sinirlenmiştim:

— Bir insanı başkası ile hiç bir zarar vermiyecek şekilde alâka-

Sineması en bol Memleket Almanya imiş

Yapılan bir istatistiğe göre Avrupa'da, sinema cihetinden en zengin memleket Almanya olduğu anlaşılmıştır.

Hali hazırda Almanya'da 6.182 İtalyada 4.100, İspanyada 3.351, Çekoslovakya'da 1.937, İsveçte 1.670, Romanya'da 900 ve Belçika'da 790 sinema vardır.

Fakat, sinemaya gidenlerin en çoğu İngiltere'dir: 1937'de 884 milyon halbuki, aynı sene Almanya'da sinemaya gidenlerin sayısı ancak 450 milyondur.

Bernar Şav Ağır hasta

Jorj Bernar Şav ağır hastadır. Doktorlar ziyarete gelenlere kendisini görmelerine müsaade vermedikleri gibi telefonları da kapamışlardır.

Bernar Şav, geçenlerde bir dostuna, iki sene evvelki Hollivud seyahatinden bahsetmiştir. O zamanlar, eserlerinden birinin sinemaya alınacağı şayi olmuştu. Fakat bu şayının sonu çıkmadı.

Bernar Şav, meşhur sinema aktörü Samuel Goldwin'e görüşmüştü. Bu mülakatın sonra gazeteciye:

— Maalesef, dedi. Samouel Goldwin ile anlaşamadık. O yalnız sanatla alakalı gösteriyor. Ben ise işe...

İtalya mühim bir mes'ele karşısında!

Bu seneki kuraklık İtalyayı hariç- den buğday almaya mecbur ediyor

Fakat harice para vermemek için başka çareler aranıyor..

Kuraklık olmuş, mahsul az yetmiş, yahud bunun aksine olarak bolluk varmış gibi haberler yalnız bir memleketin iktisadi vaziyetinden değil politika noktasından da mevkiini göstermek için çok kere birer ölçü oluyor. Geçenlerde Avrupa gazetelerinde verilen malumatı hulâsa ederken «Son Telgraf» yazıyordu: Avrupanın bazı yerlerinde bu sene kuraklık yüzünden düşündürücü bir hal vardır. Bazı büyük memleketler haricden buğday getirterek kendi eksik mahsullerine eklemek mecburiyetinde kalacaklardır gibi. Geçenlerde bir İngiliz gazetesi Avrupa sulhunun bozulmayacağını, Almanya ile İtalyanın harb çıkarmayacaklarını yazıyordu. Çünkü, diyordu, bu memleketler haricden buğday getirtiliyorlar. Bu seneki kuraklık yüzünden mahsulleri iyi

olmamıştır. Haricden buğday getirtme mecbur olan memleketler harbi göze alamazlar neticesini çıkarıyor.

Bu sene Avrupada görülen kuraklığın bilhassa İtalyadaki tesirleri etrafında yeni gelen Avrupa gazetelerinde görülen son malû -

ıdır. İtalya hükûmeti haricden buğday almaya çok azmetmiş görünüyordu. Buğday için dışarıya para vermemek istiyordu. Fakat mahsul iyi çıkmadı. Geçen teğrisanide verilen karar üzerine ekmeğin cinsi zaten bozulmuştur. Geçen teğrisanide hükûmet bunu

İtalya Ziraat Nazırı yabancı gazetecilerle beraber tarlaları geziyor

mat pek şayanı dikkattir. İtalyada kaç sene büyük bir mücadele vardır. Memleketin ihtiyacı olan buğdayı kendi yetiştirerek haricden almak için uğraşıyor. 1925'te girilen bu mücadele şimdiye kadar müsbet neticeler vermemiş değildir. Fakat şimdi: görüldüğü ki en aşağı 60.000 kental buğdaya ihtiyaç vardır. Bunu haricden getirmek icab edecektir. Belki de Rusya'dan.

Fakat haricden buğday almak için dışarıya birçok para vermek lâzım gelecek. İtalya Habeşistan ile meşgul olarak birçok paralar sarfetmektedir. İspanya dahilî harbine karışmış olmak da kolay değildir.

İngiliz matbuatına göre Romanı biran evvel İngiltere ile anlaşarak 16 nisan itilâfının tatbikat sahasına gemesini istediği görüldü. Bu da bir an evvel haricde bilhassa Londra piyasasında kredi bulmak imkânını elde etmek

peşin istemiyor. Ölümünden sonra metresine vereceksiniz.

— O halde peki...
Fiat kararlaştırılmış, mukavele imza olunmuş. Hırsız, profesörün muayenehanesinden çıkınca, kapının önünden geçen tramvayın altına atılmış, ezilerek ölmüş...

kabul ederek % 10 karışıklığa müsaade etmiştir. Pirincounu, fasulya unu karıştırılmaktadır. Lâkin bu suretle ilk resmen kabul edilen % 10 şimdi artık % 20 olmuştur.

Diğer taraftan bu seneki kuraklık dolayısıyla hayvanat da noksan görülüyor. Besleyememek dolayısıyla öküzünü kesen köylüler az değildir. Bununla beraber İtalyan köylüsünün gayreti, kırsı topraktan yiyeceğini çıkarmak için uğraşmaktaki tahammülü İtalyayı gezip gören yabancılarca her vakit tasdik edilen bir keyfiyettir. Bu sene görülen müşkülât ise yeni değildir. Fakat şu var ki vaziyet alâkadarları da düşünürülmekte devam ediyor.

İktisadi bir takım hakikatlerin politika üzerine olan tesirlerinden uzun uzadıya bahsetmeğe ise lüzum olmasa gerek. İngiliz matbuatının bu mevzu etrafında verdikleri malûmattan çıkardıkları netice şu oluyor ki Roma haricde kredi bulmak için Londra ile olan anlaşmasının filiyat sahasına çıkmasını istemekten geri kalmıyacaktır. Hıbkı 16 nisan itilâfının tatbikata geçmesi için Londra'nın ilk şarki İspanyadaki gönüllülerin çekilmesi olduğu da malûm. İtalyadaki buğday mahsulü ile

— Bir zayıf, esmerce gözlerindire keskin bir zekâ parıldayan mektebin en güzide talebesi 310 Vecdet.

Diğeri, şımanca, sarı kıvrıkcı saçları başından sabun köpüğü gibi taşmış yüzünde ağır başlı insanlara has çizgiler taşıyan Faruk. Konuşuyorlardı:

Vecdet: — Başka çare yok, diyordu. Müdür Beye rica ettim. İzin vermedi. Kimyacı müzakere yapacakmış.

Duvar ve mektub!

Yazan: Nusret safa COŞKUN

Ders zili çalmıştı.

Koca binayı kucaklayan uğultu muallim odasına yakın derhanelerden başlayarak yavaş yavaş alçalıyor, mekteb kırk dakikalık bir uykuya hazırlanıyordu.

Koridorda hocası gelen son sınıfın kapısından muallim odasını gözetleme çalışan bir tek talebeden, ve diğer sınıfların kapılarındaki gözetleme camına vurarak hocalarının gelişini haber veren muallim muavininden başka kimse kalmamıştı.

Son sınıfa bu ders çok heyecanlı gözüküyordu. Çünkü aksiliğe meşhur kimya hocası müzakere yapacaktı.

Hocanın gelebileceği umması ümidle havadan bir mevzuun münakaşasına dalmış olanlarla arka sıradan öndeki çalışanlara ertirin kaç türlü istihsal edildiğini, metan gazının kimyevi hassalarını soranların sesleri birbirine karışıyor, ve bu karışmadan hasıl olan patırdı koridora kadar uzanıyordu.

Muallim muavini dokuzuncu sınıfın coğrafya hocasını da içeri soktuktan sonra bu tarafa doğru koştu.

Elindeki kalemin tersile kapıya vurarak seslendiler:

— Yavaş çocuklar çok gürültü oluyor.

Gürültü yavaşlamış sadece bir mırıltı halinde kalmıştı. Muallim muavini içeri bir adım attığı zaman sınıfın hissedilir derecede boş olduğunu gördü. Müzakere korusile, bakkalda, halâlarda bahçenin bir köşesinde saklanan ders kaçıklarını bulmak için tekrar aşağı inmek mecburiyetinde kalmıştı.

— 310 Vecdet de yok. Halbuki mektubu var!

Eğer binayı bahçeye bağlayan aralıktan süratle geçememiş olsaydı ve kömür deposunun yanındaki kapıya siper olmuş, hararetili hararetili konuşan iki talebeyi muhakkak görürdü.

İki talebe de son sınıfta en çalışkan ve mektebin en itibarlı talebeleriydi. Muallim muavini onların saklanmış olduklarını hissetseydi bile dersten kaçacaklarını aklına getirmez, başka bir sebeble derse geç kaldıklarını zannederdi. Çünkü ikisinin de şimdiye kadar mektebden ve dersten kaçıldıkları görülmemiş değildi.

Biri zayıf, esmerce gözlerindire keskin bir zekâ parıldayan mektebin en güzide talebesi 310 Vecdet.

Diğeri, şımanca, sarı kıvrıkcı saçları başından sabun köpüğü gibi taşmış yüzünde ağır başlı insanlara has çizgiler taşıyan Faruk. Konuşuyorlardı:

Vecdet: — Başka çare yok, diyordu. Müdür Beye rica ettim. İzin vermedi. Kimyacı müzakere yapacakmış.

Müzakere günleri izin verilmemesini istemiş. Müdür dersten sonra müsaade ediyor amma yetişmemek imkân yok. Ben bugün muhakkak dediği saatte orada bulunmam.

Faruk düşünceli düşünceli alının ortasını kaşıyordu.

— Müdür muavinine gideydim!

— O da vermez biliyorum. Müdüre yollıyacaktır.

— Ne yapacaksın şimdi!

— Düşünüyorum.

Bir müddet sustular.

— Sükûneti yine Vecdetin konuşması ihlâl etti:

— Benim yüzümden sen de derse geç kalıyorsun!

— Ziyarı yok. Hastaneye çıktım, derim.

— Ben muhakkak gitmeliyim Faruk. Meseleyi biliyorsun. Bu benim ilk aşkımdır. Bu aşkla deliye döndüğümün de farkındasın. Senin ve diğer arkadaşların birçok sevgilileriniz var. Hafta tatilinden sonra döndüğünüz vakit maceralarınızı, tatilinizi nasıl geçtiğini anlatırken bilmesin yüreğim nasıl sızlar, nasıl bir arzu ile titrediğini size benzemek istediğini mi tahmin edemezsiniz! Her genç gibi ben de sevmek, sevimlik istiyordum Faruk. Siz ballandıra ballandıra sevgililerinizle geçen günlerinizi hikâyelerinizi anlatırken, anasından babasından bahsedeni dinliyen yetim bir çocuk ezası duyardım içimde.

Bir türlü sevmek kısmet olmadı. Kendimi etrafı görmiyecek derecede derslerime verişim mi, yoksa beceriksizliğim, talihsizliğim mi sebep oldu bilmiyorum.

Bildiğim bir şey varsa ona gelinceye kadar hiçbir kıza tanışmamış olmağımıdır. Meral ile nasıl tanıştığımı biliyorsunuz! İlk gördüğüm dakika aşık olduğum bu genç kıza bana alâka gösterdiğini aklına getirmeydim. Etrafında bir sürü hayranı vardı. Bir çok tepilmez kısmetler kapısını aşındırıyordu.

Benim gibi pısrık ve çantası kolumunda bir mekteb talebesine gü-

— Tehlikeli bir iş bu Vecdet! —Lâkin ne kadar zevkli! —Görülürsün de.

— Ne olursa olsun viz gelicek. Aşk nedir daha henüz tamamen bilmiyorum. Fakat muhakkak ki büyük şey. İnsana neler yaptırır mıyor.

— Sen bilirsin kardeşim. Yalnız dikkat et yeni örülen taraftan immet. Allah muvaffakiyet versin!

— Pekil!

Etrafı gözetlediler. Muallim muallim muavini önlefinden geçmemişti. Her halde diğer kapıdan ön bahçeye geçmiş ve oradan mektebe girmiş olacaktı.

Faruk derse çıkmak için merdivenlere doğru yürüdü.

Vecdet de etrafı kolhiyarak duvar dibinden bahçenin dip tarafına doğruluyordu. Duvarın örülmesi dolayısıyla yığılan molozların üstünden taşlara tutunarak tırmanmaya çalıştı. Bu hayatında ilk defa yaptığı bir hareketti. Elleri kanamış, üstü başı toz toprak içinde kalmış, dizkapığı yırtılmıştı.

Ne ise, duvarın üstüne çıkabilmişti. Duvarın sokağa en alçak bir noktasını aşırıyordu bir düdük sesi onu şaşırtırdı. Başını gevirdi. Nereden çıktığını bir türlü kestiremediği muallim muavini kendisine doğru koşuyor, elindeki düdüğü öttürüyordu.

Süratle karar vermek lâzımdı. Hemen duvara yüzükoyun kapandı. Bacaklarını sokak tarafına sarkıttı. Fakat kendisini bırakmak mümkün olmadı. Çünkü kollarını tuttuğu taşlardan bırakmaya vakit kalmadan örülen taze kısımlar olduğu gibi yıkılıverdi. Delikanlı taş yığınlarla beraber sokağın ortasına yuvarlandı.

Bir ayağını kaybetmişti. Kafası ve yüzü ezilmiş, hele suratı taşlar altında ezilmiş tanınmayacak bir hale gelmişti. Biraz kendine geldiği gün, ziyarete gelen arkadaşları Faruk ona bir pembe zarf vermişti.

Mektub kazadan bir gün evvel yazılmış, aynı gün mektebe gelmiş fakat muallim muavini bu lamadığı için Vecdete verememiş...

(Devamı var)

(Devamı 7 inci sahifemizde)

Amerikada Casuslar

Alman casusu kim kaçırmış?

Mahkemenin kararı heyecanla bakleniyor

Casuslukla itham olunan «Bremen» vapuru berberlerinden Madmazel Hofman Johanna'nın avukatı, mahkemeye verdiği bir muhtıra kadın masumiyetini ancak iki kişinin isbat edebileceğini bildirmiştir.

Bunlardan birisi doktor İngrat Grieb, diğeri de kamara garsonlarından Karl Şalter'dir. Fakat ikisinin de mahkemeye gelip şahadet etmesine imkân yoktur.

Çünkü her ikisi de frar ve Almanya iltica etmişlerdir.

Avukatın fikrine göre Johanna, kendilerini gizlemek isteyen asıl casusların kurbanı olmuştur.

Avukat, doktor İngrat'ın, G. men memurluğundan istifade eden Turru adlı birisi tarafından kaçırdığını da iddia etmektedir. Bu itham, Leon Turru'yu müşkül bir vaziyette bırakmıştır.

Bu dam, Newyork gazetelerinin birinde, casusluk meselesi hakkında pek heyecanlı bir neşriyatta ve ifşaatta bulunuyordu.

Hükûmet, mahkemenin sonuna

kadar neşriyatı menetmiş. On seneki kişinin dahil olduğu bu mesele Amerika efkârı umumiyesini el'an ıssal etmektedir.

Garib bir teklif

İşte vücudüm Kaça

Akursınız?...

Macar zabıtası tarafından şiddetle takib olunan meşhur bir hırsız, geçen hafta profesör Noman'a müracaat ederek:

— Paraya ihtiyacım var. Ölümden sonra vücudümü parçalamak, ilmi tedkiklerde bulunmak hakkı için ne verirsiniz?...

Profesör ehemmiyet vermemiş:

— Sen, demiş, otuz yaşında ya var, ya yoksun. Ben ise 72 yaşındayım. Her halde senden evvel ben öleceğim...

— Merak etmeyiniz, ben parayı

eritir ve midesine indirir. Gözleri dönmüştür. Be-yin damarları neşenin hududsuzluktan çatlamıştır. İyiye fenadan, güzeli daha güzelden ayırmaya takati yoktur. Bu anda nefesini soluyla soluyla alır ve burnunu kar yığınlarında sürter durur.

Gözlerinin önüne getirir: Aşk kurd deymış, tur. Bele yapışan karın derileri gerilmiştir. İliklerine kadar tokluk. Bunun zevki, bunun neşesi!... Tok kurdun, pençelerinin iştihası emrine arzettiği daha bir sürü yedek azağı da vardır. Kol, bacak, kafe, bağırarak, bud parçaları...

Zihninizde canlandırmış: Tok kurd, Şimdi bu yedek azığın karşısına geçmiş, kendini dinlendiriyor. Memnun. Mağrur. Mütevaciz. Küstah. Arada bir cini uzatıyor, tırnakların kol, bacak, kafa, bud parçalarından birine çirpıyor, oynuyor, karlara buluyor. Hopluyor, sıçırıyor ve döndüğü dönüyor, kuyruğunu ısırtıyor, kendi kendine debeleniyor... Sonra, neşenin verdiği çilgınlıkla kalkış, karlar üze-rinde hızla koşuş, fırtına; durmadan, dinlenmeden mütemadî tavırlar; arada bir gelip et parçalarını koklayış, tepiniş ve homurtu!

Düşününüz. Şehvetine mağlub, Refiğe aç Nîmeti düşününüz... Refiği kendi elile soyup yatağa sokan Nîmeti düşününüz... Dir yataktaki bedmest sâniyeleri düşününüz... Şehvetin tuğyanını düşününüz. Vîmetin neşesini, tokluğunu, gururunu düşününüz, Refiğin bitkinliğini düşününüz...

Karar veriniz: Aşk kurdun aranma, avlanma ve doy-

ma sahnesile bu sahne arasında fark buluyor musunuz? Tıpkı o aklık, o saldırsı, o didikleşmiş, o tokluk, o neşe, o çilgınlık değil mi?

İşte bu sâniyelerde, Nîmetin Refiği kendi elile soyub kendi yatağına yatırdığı sâniyelerde, bir yatakdaki sâniyelerde, bedmest ve pürtüğüyan sâniyelerde Ferhundenin kapısı vuruldu:

— Ferhunde hanım...

Genç kız duymadı. Yorgun. Kendinden geçmiş ağlaya ağlaya göz kapakları şişti ve böyle uyudu, ızdı. Kapı bir daha vuruldu. Kuvvetle:

— Tık... Tık...

Daha kuvvetle;

— Ferhunde Hanım.

Güzel kız uyandı. Uykusu sersemliği, bitti:

— Kim o?

— Ferhunde hanım geliniz. Ben doktor Cevad..

İZTİRAB ÇOCUCU

Edebi Roman
No. 38

Yazan:
Etem İzzet BENİCE

Sevimli kız, şirin kız, fakat müztaib kız, kendini toparladı, kapıyı açtı:

— Buyrunuz efendim...

Doktor asabı:

— Rica ederim efendim. Bu saatte uyunurmu?...

Nöbetinizi unuttunuz mu?

— Hayır unutmadım. Bir az rahatsızım.

Yalan söylemeyiniz. Ben her şeyi biliyorum. Buradaki hastaya kızdınızda yatıyorsunuz. Fakat, ne kadar kızmış olursanız olun, size emanet edilen bir hastayı terk etmek salâhiyetini kendi kendinize nası veriyorsunuz?.. hastanın şimdi ne halde olduğunu öliyor musunuz?..

Hasta, hakikaten vahim bir buhran geçirmişti. Ferhunde tarafından terslendikten ve terk edildikten sonra, kalb çarpıntıları; çoğalış, tazyiki şirayın artmış, nefesi daralmış, canını çıkıvermesine, sinirden

oğulmasına ramak kalmıştı. Epey zaman sonra, kontrolü kadın yetmişmiş, hastayı bu hâlde bulmuş, nöbetçi hekime koşmuş, Cevdet beği getirmiş, hemen tedaviye başlanmış, tehlike zorla savulmuştur. Doktor, bu huzuru temin ettikten sonradır ki, Ferhunde'yi nuhaze ediyor.

— Hasta kadın size yalan söylemiş olmalı efendim. Bendeniz odama geldiğim zaman rahattı. Raatsızlığımın tesirile uyumuş, kalmışım...

— Ferhunde Hanım, hâlâ yalan söylemekle ısrar ediyorsunuz. Ben her şeyi öğrendim. Hastaya hem hakaret etmişsiniz, hem de yüzüştü brakıp odanıza çekilmişsiniz. Ya, bu kadın ölseydi?.. Pek feci bir cinayet yapmış olduğunuzu fark edecek miydiniz?..

— Bir hasta her şeyi söyleyebilir, her şeyi yapabilir. Fakat, bir hemşire bütün bunlara katlanmak mecburiyetindedir. Onun içindir ki, sizi cezalandırmak vaziyetindeyim. Rapurumu sertabîbe bu taleple vereceğim...

Bundan sonra, mücadele arttı. Doktor zaten abı, tok sözlü. Ferhunde de dikbaş. Kırgın ve kızgın! Belki, on beş yirmi dakika söz ve münakaşa karışıklığı bir cidal halinde devam etti. Ferhunde:

— Ben bundan fazlasını yapamam...

Dedi. Doktor da:

— O halde hastaneyi terkediniz, kendi evinizde kendi istediğiniz gib oturur, rahatınıza bakarsınız...

Hattâ, sabahleyin gitmekte serbestsiniz...

(Devamı var)

Peri masalı gibi

İki fakir, fakat güzel kız Prensin şatosuna kaçırıldı Şimdi sıra düğüne geldi Prenses Odekalsi kimdir?

Klara, Prenses Odekalsi

Mari'nin anası bu sözü bitirir bitirmez kapı çaldı. Müvezzi bir mektub getirdi. Kızından...
Fakat, mektub münderecatı o kadar garibirdi ki zavallı kadın, rüya görüyorum sandı:
Sevgili anneciğim
Üzülmeye, kederlenmeye. Ben ve Klara bir prensin şatosundayız. Kocaman bir park, yüzüme havuz ve çok çiçekler var. İkimiz de bahar-tiyarız...

MARİNİN AVDETİ

Polis tahkikatını genişletmeğe, civar şatolarda araştırmalar yap-

maya karar verdiği bir sırada Mart iki gün evvel, evine geldi.

— Klara nerede? Sen nereden geliyorsun? Hangi para ile seyahat ettiğin?...

Genç kız, sanki bir rüyadan kurtuluyormuş gibi cevap veriyordu: — Klara şatoda... Ben, yalnız geldim. Parayı «o» verdi.

«Şato» ve «o» dan bir şey anlaşılmıyordu. Nihayet Mari, şatonun «Turzer» de bulunduğunu, «o» nun da Romanyanın en zengin ailelerinden birine mensub prens Odekalsi olduğunu söyledi.

Ve sonra derin bir yese düştü. Nişanlısını görmeyi istemedi. Mari, küçük bir memurla nişanlı idi. Nihayet bir gün, genç kız için pek ağır bir itiraf bulundu:

— Klara ve ben, Sen Margerit-de bu gülünen, eğlenen yerde idik. İki delikanlı ile tanıştık: Birinin ismi Nikola, ötekini Antuan... Akşam kadar beraber vakit geçirdik. Bize, güzelliğimizin, terbiyemizin bahsediyorlardı. Orada, beraber yemek yedik. Sonra, bir gece barına gittik...

Sabah karşı, bunlardan biri bizi Peştedeki sarayına götürdü. Bir müddet büyük bir salonda yalnız bıraktı. Sonra geldi, ikimiz de kıymetli birer hediye ver-di...

GÖĞSE SIKILAN BİR KURŞUN

Zavallı nişanlı, çılgin sevgilisinin bu sözlerini büyük bir ızdırapla dinliyordu. Kız, nişanlısının ne renginin solduğuna, ne de yüreğinin yerinden fırlayacağını gibi çarptığına dikkat etmiyordu.

— Bu delikanlıların isimleri?..

— Biri, söylediğim gibi prens Odekalsi, öteki de son derece zengin bir Çekoslovak asıllı zadesi: Kont Anton... ansızın şatodan hareket etti. Az sonra ben de şato - ayrıldım. İşte... hepsini biliyor - sun... Klara, orada kaldı. Nikola kendisini salıvermedi.

Nişanlısının uğradığı felaketi anıyan delikanlı bir şey söyleme - Devamı 7 inci sahifemizde

Millî takım Güreşçileri

Serbest şampiyonlarla karşılaşılıyor

Güreş federasyonu tarafından Haziran bîdayetinde Ankarada bütün spor bölgelerinin iştirakile yapılan Türkiye serbest güreş müsabakalarında birinci gelerek şampiyon olan güreşçilerle millî takım elemanları arasında bir müsabaka yaptırılması evvelce te - karrür etmişti.

Bu müsabaka, bu hafta cumartesi günü akşamı saat 21 de Taksim stadında yapılacak ve çoktan - beri sahada görmediğimiz millî güreşçilerimiz Türkiye serbest güreş şampiyonlarıyla karşılaşa - caklardır.

Serbest güreş olarak yapılacak olan bu karşılaşmalar Eylülde şehrimize gelecek olan Fenlândiyalılara çıkarılacak Türk millî güreş takımımızı seçmek gayesiyle tertib edilmiş ve aynı zamanda ikinci planda bulunan güreşçilere millî takıma terfi imkânlarını vermek için hazırlanmıştır.

Bu müsabakalara iştirak edecek pehlivanlar üç kategori üzerinde toplanmaktadır:

- 1 — Millî takım elemanları.
- 2 — 1938 serbest güreş şampiyonları.
- 3 — Federasyonun üzerinde durduğu elemanlar.

Müsabakalara girecek güreşçiler şunlardır:

- Millî takım elemanları:
56 kilo Hüseyin, Kenan, Ahmed, 61 kilo Yaşar, Ahmed, 66 kilo Sadık, 72 kilo Ankaralı Hüseyin, 79 Mersinli Ahmed, 87 Büyük Mustafa, Çoban Mehmed.

Serbest güreş birincileri:
56 kilo Mustafa (Ankara), 61 kilo Halil (İstanbul), 66 kilo Feridun (İzmir), 72 Celâl (Ankara), 79 İsmail (Tekirdağ), 87 Hüseyin Amasya), Samsunlu Ahmed (İstanbul) ağır siklet.

Müsabakalar cumartesi günü saat 21 de Taksim stadında yapılacaktır. Bu karşılaşmalar için stadyonda nizami eb'ada yeniden bir ring yaptırılmıştır. Bundan sonra profesyonel ve amatör güreş müsabakaları bu yeni ringde yaptırılacaktır.

Viyana sarayının esrarı..

İmparator kendi tacını, tahtını kurtarmak için feda edecek bir adam arıyordu..

Eski vesikalar arasında, tarihin karanlık kalan bu noktalarını aydınlatacak hiç bir şey yok..

Avusturya malûm şekilde AL - manya ile birleşti. Eski Avusturya imparatorluğunun vesikaları arasında çok mühim bir vesika -

ratorunun kumandanları askere yazın ve kışın ne lâzım geldiğini temin edememişlerdi. Bu yetiş - miyormuş gibi imparator da or -

nın bulunamayışı 1866 da Avus - turya ile Prusya arasındaki har - bin mühim bir cihetini karan - lıkta bırakmaktadır. İngiliz ga - zetelerinin tazelediği macera şu - dur:

Artık tarihe karışan bir Avus - turya imparatorluğunun seneler - ce tahtında oturarak ihtiyarla - mış bir imparatoru vardı: Fran - sova Jozef, Umumi Harbin so - nunda memleketinin parçalan - dığını görmüdü. Bir sene evvel dünyadan gitti. Fransova Jozef bir zamanlar pek gençti. 1866 da Prusya ile harb etmek için ha - zırlanıyordu. Fakat heyhat... Genç imparatorun zafer ümidleri beyhude çıktı. Çünkü o zamanki küçük Prusya hazırdu. Mükemmel harbettiler. Koca Avusturya im - patorluğu ise bir türlü hazırlan - mıyordu. Harbi de kaybetti. Bu mağlûbiyet Avusturya için bir felâket oldu. Söylendiğine göre Askerin sırtında kışık esvab var - dı. Fakat yaz mevsiminde de ju - nu giyiyor, güneşin altında yanı - yordu! Çünkü Avusturya im -

dunun başkumandanlığını kendi yakın akrabasından Arşidük AL - berte verdi. Fakat bu Arşidük as - ker tarafından sevilmiyen bir a - dandı. Çünkü lüzumsuz yere as - ker yoran, koşturan ve yaz güne - şi altında yakan bir kumandandı. Eğer harbe mağlûbiyet olursa evvelâ bu Arşidükün yüzünden olacak, onunla beraber bütün o imparatorluk hanedanını da silip süpürecekti.

Fakat imparator başka bir kur -

Mareşal Bendek

nazhık yapıyor: Ordunun ileri ge - len kumanda heyetine hiç de ha - nedan ile kibar tabaka ile münasebeti olmayan diğer bir kuman - dan daha katıyor. Bu kumanda - nın adı Ludvik Bendek'dir Yaşı da o zaman 62 imiş. Rütbesi de Mareşal oluyor. Fakat Mareşal Bendek harbedilecek sahayı bil - mediğini söyliyerek İmparatora yalvarıyor:

— Haşmetli İmparator, diyor, şimdiye kadar ben İtalya taraf - larında bulundum. Hep oraların arazisini bilirim. Şimdi Prusyalı - ların harbedecekleri sahaları bil - fediniz. Yaşım da altmışı geçti.

Fakat beyhude. Çünkü İmpa - rator bunu dinlemiyor.

Bu sefer Arşidük de kendisine verilecek vazifenin ağırlığını dü - şünerek bunı Bendek'e bırak - mak istiyor:

— Bu vazifeyi, yani başku - mandanlığı size bırakacağım, di - yor, kabul ediniz. Aman, harbi kazanalım. Prusyalıya mağlûb ol - mayalım.

Arşidük çok yalvarıyor, fakat Bendek her defasında özür dili - yor, kumandayı ele alamıyacağı - nı tekrar ediyor.

Nihayet bir sabah imparatorun her türlü esrarına vâkıf olan baş - mabeyincisi Bendek'in konağına gelerek ona diyor ki:

— Haşmetli imparator tarafın - dan mühim bir sırı size bildir - miye geliyorum. Şöyle ki: Eğer

Arşidük başkumandan olur da Prusyalılara karşı mağlûb düşer - se imparator buna tahammül e - demiyerek tahtını, tacını bırak - caktır. Buna ne dersiniz?

Altmış iki yaşındaki kumandan derin düşünmeğe başlıyor. Muhatabı onun üzerinde lâzım o - lan tesiri yaptığını görerek:

— İmparatorun tahtını bırak - ması ise yalnız onu değil, hep - mizi, bütün imparatorluğu müte - essir edecektir. Siz bunu ister mi - siniz?

— Ben mi? Ben imparatorlu - ğun bir tehlikeye girmesini nasıl istiyebilirim.

— O halde bu sizin elinizdedir. Bunun önüne geçebilirsiniz?

Hayretle binliyen Bendek yine şaşkınlıkla soruyor:

— Nasıl? Ben ne yapabilirim?

— Siz eğer bütün kumandayı üzerinize alırsanız mesele kalmı - yacak!

İhtiyar asker o zaman gayrete geliyor. İmparatorun arzusu böy - le olduğuna, imparatorluğu kur - tarmak için bundan başka çare kalmadığını görerek:

— Pekî, diyor, mademki böyle - dir. Kabul ediyorum. Başmabe - yinci maksadın elde edildiğini gö - rerek sevinçle koşmuş, efendisi genç imparator Fransova Jozefe neticeyi haber vermiş, o da mem - nun olmuştur: Bendek Mareşal olmuş, başkumandan olmuştur.

Bendek artık eski altmış iki yaşındaki General Fon Bendek değildir. Bütün değişmiştir.

Avusturya imparatorluğu or - duları başkumandanı Mareşal Ludvik fon Bendek olmuştur. Genç bir kumandan gibi dimdik yürüyor, kat'i emirler veriyor, Prusyalılara karşı şunu şöyle ya - pacağını, bunu böyle yapacağını düşünüyor, söylüyor.

Herhalde Arşidük Albert baş - kumandan olmadığından az mem - nun değildir. Çünkü mağlûbiyetin acı neticelerinden kendini kurtar - mış olacaktı. Lâkin asıl memnun olan Fransova Jozef oluyordu. Kendi kendine imparator şöyle düşünüyordu:

— Bu harbe Prusyalılara mağ - lûb olursak ordunun başında sa - lanatımızdan hanedanına mensub bir Arşidük bulunmayacağı cı - hetle bundan dolayı bize sıkıla - cak, utanacak birşey gelmeye - cektir! İşte imparatorun hane - dan ile münasebeti şöyle dursun Avusturyanın ileri gelen eski a - lelerinden birine dahi münasebe - ti olmayan bir kumandanı tutup Mareşal yaparak başa geçirmişti. Bu kadar ısrar etmesindeki sebep böylece anlaşılıyordu.

Biçare Mareşal fon Bendek'e gelince, bu yaşlı kumandan işin varacağı felâketi anlamıyor de - ğildi. Gece uykusu yoktu. Kar - şılaşılabilecek Prusyalılarla kendi emri altına verilen Avusturya or - dusunun ne yapacağını düşün - düğçe bu işin içinden çıkmanın çaresini göremiyordu. Fakat üze - rinde ağır bir vazife vardı. İm - parator Fransova Jozef ona baş - mabeyincisi ile haber yollarken devlet esrarından mühim birşey de bildirmiş miydi? Eğer Ar - şidük başkumandan olacak olur da mağlûb düşerse imparator i - çin tahtını, tacını bırakmaktan başka çare kalmıyacaktı. Çünkü imparatorluk hanedanının mem - leketin başında hiçbir işe yara - madığı ileri sürülerek bu hane - danın aleyhindeki cereyan git - tikçe büyüyecek, artık ne impa - rator, ne de akrabasından başka birine Viyanadaki muhteşem sa - rayda tahtına kurulmak imkânı kalmıyacaktı. Mareşal fon Ben -

(Devamı 7 inci sahifemizde)

Görülmemiş Bir hâdise

Dokuz yaşındaki bir çocuk altı hafta Çelik ciğerde kaldı.

Fred, Sintt . çelik ciğerden çıkalı on beş gün geçti. Okuyucu - larımızın malûmudur. Şikagolu bir milyonerin oğlu. olan Fred, Uzaksarkta seyahat e - derken felce tutulmuş, tamam 26 ay bir çelik ciğer içinde yatmış ..

Şimdide dokuz yaşında Eric. Marşan adlı bir çocuk aynı has - talığa tutulmuştur. Fakat iyileş - meye başlamıştır. Londra'nın ma - ruf doktorlarından yüz elli, bu - hafta sonunda, mucize kabilin - den kurtulan çocuğu muayene e - deceklerdir.

Altı hafta evvel, Eric adlı kü - çük birçok felce uğramıştı. Fred gibi bir çelik ciğerin içerisinde ko - nuldu. Altı hafta kumuldanma - dan bu cenderenin içinde kaldı. ve Mucize kabilinden iyileşmeye başladı. Bir kaç gündenberi ço - çuğun ciğerleri yeniden işlemeye başladı.

Küçük çocuk, hergün bir kaç dakika için cendereden çıkarılı - yordu. Nihayet, büsbütün çıka - rıldı.

Fakat, henüz kollarının, bacak - larının hareket etmediği görüldü. Başka bir cihaza konuldu. Kolla - rına, bacaklarına alüminyumdan dayaklar bağlandı. Yağı, her gün içerisinde kırk lâmba bulunan bir tünelin içerisine sürülüyor, yarım saat kadar, ilk evvel sırtı, sonra göğsü elektrik zıyasına maruz bı - rakılıyor.

Eriç, küçük arkadaşlarıyla sokak - larda koştuğunu, oynadığını ha - yattan yeniden zevk almıya başla - mıştır. Çünkü doktoru, pek ya - kında tamamilen iyileşeceğini söy - lemiştir.

Erik, hergün seyyar karyolarla yakındaki bir mektebe götürülü - yor. Çocuklar arasında bulundu - ruluyor

Hattı üstüvada bir balo ..

Gece yarısından sonra daha fazla kızışan cüm - büş bütün gerlileri coşturmuştu.

Briyantin yerine zeytin yağı ..

O. Dö labruhe eve mecmuasın - da enteresan bir reportaj neşret - miştir. Hattı Üstüvada geçen bir eğlentiye anlata nbu yazı, aynı za - manda yerlilerin birçok hususi - yetlerini anlatmaktadır.

Avrupalılar, Bondo adlı küçük bir köyde bulunuyorlardı. Ara - mızda beş kilometre ta var, ta da yok. Beyaz insan olarak ta on beş kişiyiz.

Etrafımızda birçok köyler var. Bu köylerde şenlik, eğlence hiç eksik olmaz. Her gece bir köyde şenlik yapılır. Tıpkı eski Boğaziçi panayırıları gibi... Her akşam:

Bum bada, bum bum.. Cin, cin.. güm güm. Ah, ah, ah, oh... Ooooh. Zil şakırtısı, def gürültüsü ek - sik olmaz.

İşte bu akşam yine ziller şakır - damıya, oyuncunların çılgnıkları çınlamıya başlıyor. Alacakaran - lıkta, hafif hafif esen rüzgâr, yap - rakları dalgalarla şarkılar ısıtı - liyor.

Nibala, hazırlanmaya başladı. Bu kadın, bizim hamallardan bi - rinin karısıdır.

Yoldan geçen tanıdıkları soru - yorlar:

— Hazır mısın?

— Ne gezer... Daha hazırlanma -

dım. Şimdi biter...

Benim de canım çekti. Biz de gidelim.. dedim.

Ve hemen peşlerine takıldım. Tahtalı patikada yalmayak yürü - yorlardı. Keskin bir şarap koku - su burnumuzu tırmalıyordu. Bir - denbire ağır bir koku havalandı. Çok ağır ibr koku... Hepsi üzer - line briyanti nıyerine zeytin yağı sürerler. İşte koku bu...

Artık gelmişyik Hep halka ol - muşlardı. Nibala ile Kito da hal -

İzmit fabrikasının temelatma merasimi bu Pazara yapılıyor

(Birinci sahifeden devam)

ay sonuna doğru da Kastamonu'ya gidecektir.

Kastamonu belediye reisi İzzet Okayın riyasetinde, muhtelif teşekküller münessilleri Cemal Kural, Hüsnü Akgöz, Sadık Acevici, Muharrem Celâl, Refik Sulamaz, Osman Karagöz ve Abdullah Özgenç mürekkib olan bir heyet birkaç gün evvel şehrimize gelmiş ve Başvekil Celâl Bayar tarafından kabul edilmiştir. Heyet, Başvekil, Kastamonu'nun tazimlerini bildirmiş ve kendisini Kastamonu'ya davet etmiştir. Celâl Bayar, bu ay içinde Kastamonu'ya geleceğini vadetmiştir.

Heyet Başvekilin Kastamonu'da yapacakları tedbirlerden sonra, Kastamonu'nun iktisadi cihetlerinden kalkınması için yeni ve mühim tedbirler alınacağına ve bu suretle bu ziyaretin Kastamonu için çok hayırlı neticeler doğuracağına kanaati bulunmaktadır.

İKTİSAD VEKİLİ BU SABAH GELDI

Pazar günü İzmitte yeni kimya fabrikasının temel atma merasiminde bulunmak üzere İktisad Vekili Şakir Keserir refakatini de kalemi mahsus müdürü olduğu halde bu sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

İstasyonda bazı mebuslarla bütün iktisadi mehafil mensupları tarafından karşılanan Şakir Keserir, büyük öndere tazimlerini sunmak üzere Savarona yatına gitmiştir.

ZONGULDAK VE KARABÜKTE TEDKİKAT

Şakirkeseririn İzmit seyahatinin son Zonguldak kömür hazinesinde yapılacak tedkikatta Başvekilimize refakat etmesi muhtemeldir. Bu seyahat esnasında,

Eti ve Sümer Bank müdürleri de bulunacaklardır. Vekillerimizle banka müdürlerinin Zonguldak'tan Karabük'e geçmeleri de muhtemeldir.

Diğer vekiller de gelecektir

Diğer taraftan Adliye ve Nafia Vekillerinin de yakında şehrimize gelecektir ve burada bazı tedbirlerde bulunacakları anlaşılmaktadır. Adliye Vekilimiz bilhassa Adliye sarayı, cürmü meşhurd, kanunu meselesile meşgul olacak, Nafia Vekilimiz de Elektrik işlerini tedkik ettikten sonra Anadolu'daki sulama faaliyetini tedkik için Ege ve cenubi Anadolu'ya gidecektir.

Hangisi Daha iyi Düşünüyor

Paris 8 (A.A.)— Eden'in nutku hakkında Ordre gazetesi şöyle yazıyor:

Ahvalı icab ettirdiği zaman katıyet ve enerji ile hareket etmenin sulh için tehlikeli mi yoksa bilakis faydalı mı olduğunu tesbit etmek lazımdır. Çemberlayın, bu iki tezden birincisini müdafaa ediyor. Eden ise ikincisi tercih ediyor. Hâdiselerin şimdiye kadar Eden'e hak verdiğini itiraf etmek lazımdır. Bundan sonrası için de Eden'in haklı çıkacağına inanmalıdır. Esasen meşhur 21 Mayıs akşamı hâdisesi üzerinde bu dava halledilmiştir. Çemberlayın o akşam enerjik davranarak sulhu kurtarmıştır.

Gündüz külâhlı gece silâhlı!

5 cami, 9 dan fazla dükkân soyan hırsızın vak'aları meydana çıkıyor

Kurnaz ve yaman hırsız Yağkapanındaki esnafı nasıl kandırma muvaffak olmuş

Hiç sabıkası olmamasından istifade ederek 5 cami, birkaç dükkân, 9 a yakın ev soyarak nihayet evvelki gün yakalandığını yazdığıımız Balıkesirli Said hakkındaki tahkikata dün de devam olunmuştur.

Dün yeniden Saidin birkaç hırsızlığı daha meydana çıkmıştır. Bu kurnaz genç, Balıkesirden şehrimize geldikten sonra gayet ustalıkla hareket etmiş ve Galata'da Mahmudiye caddesinde kahveye muntazaman devama başlamıştır. Bu kahvede günün her saatinde müteaddid esnafı tavla, iskambil ve saire oynuyarak kendisini İstanbul'a eğlenmeye gelmiş Balıkesirli zengin bir koltukçu olarak tanıtmış ve itimad telkin etmiştir. Fakat geceleri ortadan kaybolarak muhtelif semtleri soymağa başlamıştır. Günün her saatinde kahvede görülen Saidin hakikatte iki yüzü bir hayat süren yani "gündüz külâhlı, gece silâhlı" takımından olduğunu kimse anlamamıştır.

Bir aralık Said, memleketinden parası gelmediği için elindeki eşyalarından bazılarını kahvede tanıdığı adamları ve civardaki esnafı satmağa teklif etmiş, bunlar da kendisini namuslu tanıdıkları için hiç şüphelenmeden almışlardır.

Fakat biraz sonra için iç yüzü meydana çıkmıştır. Saidin nasıl yaman bir hırsız olduğu da bu suretle anlaşılmıştır.

İşte bu yaman serserinin kurbani olanlardan biri de, Galatada Mahmudiye caddesinde 117 numarada kavaf Yusuf Tiftik'tir.

Hırsız Said, bu namuslu vatandaşlara karşı büyük bir iftira etmiş ve "aldığımız malları ona verdim" diye bir yalan uydurmıştır.

Halbuki o havalide Saidden mal alanlar yalnız Kavaf Yusuf değildir. Yağkapanında Hasan, Mustafa, ayakakabıcı Süleyman usta, terzi Hüseyin, Yağkapanında tütcü Bahaeddin, kömürücü Alaplı Hüseyin, ayakakabıcı Hasan, Kâmilin kahvesinden Cafer ve arkadaşları, Tekkadanın kahvesinde diğer birkaç kişi hep Saidden şüphelenmeden mal almışlardır.

İşte bunlar meydanında, dükkân sayımızda Saidin yataklık ismad ettiğini yazdığı Kavaf Yusuf Tiftik de hiç şüphelenmeden Saidden mal almıştır. Çünkü Said kendisini gerek Yusuf'a, gerek diğer esnafa Balıkesirli zengin bir koltukçu olarak tanıtmıştır.

Yukarıda isimleri yazılı şahıslar dün polis müdürlüğüne cellolunarak ifadeleri alınmıştır. Gerek Yusuf Tiftik ve diğerleri serbest bırakılmışlardır.

Kavaf Yusuf Tiftik dün kendisiyle görüşen bir muharririmize demmiştir ki:

— Ben uzun senelerdenberi kavaflık yapıyorum. Ömrümde bir kere mahkemeye ve karakola düşmüşüm namuslu bir esnafım. Bilmiyerek ve Saidden şüphelenmiyerek diğer 20-30 esnaf gibi, ben de ondan bir kaç parça esya aldım. Fakat içlerinde dikis makinesi yoktur. Kayseride 2 evliyim.

Bunlardan bazılarını Kayserideki refikalarımıza gönderdim. Yoksa öyle iftira edildiği gibi bunları Kayseride bir tüccara satmadım. Esasen Said, gerek bana, gerek muhitteki esnafa kendisini koltukçu tanıtmıştır. Hırsızın iftiralarmı nefretle reddederim. Beni ve namusumu bütün muhitim için iftira etmiştir.

Dersim harekâtı

(Birinci sahifeden devam)

Büyük mikyasta yapılacak olan bu manevra, hem askerî bakımından tam ve yüksek bir manevra olacak, hem de Tuncelinde istediğimiz tam islahı temin ve teyid edecektir.

Diğer taraftan hükümetin eski Dersim, yeni Tunceline aid islah programı tamamı ile icra edilecektir. Bu program mucibince yol, köprü, karakol ve mektep inşaatı devam etmektedir.

Hükümet dahilinde mazinin tasfiyesi bakımından tek kalan bu meseleyi de tamamlamak karardır. Bu itibarla geçen seneye nazaran bu sene burada daha geniş mikyasta harekât yapılacaktır.

Ordunun manevrası da bu harekâtı teşil edecek ve tasfiye kat'ı olacaktır. Manevralarda ordu, bilhassa umumî bir tarama hareketi ile tedib kuvvetlerine müzahir olacak ve Dersim meselesini kökünden halledecektir.

Geçen sene ele geçirilen ve Elazığ'da idam edilen Seyid Rıza'nın oğlu ve bazı aşiret reisleri henüz muhalefette olup Başvekilin de Mecliste ihbar ve işaret ettiği gibi bunlarla tedib kuvvetlerimiz arasında ufak tefek bazı müsademeler de olmuştur.

Cumhuriyet rejimine karşı bazı kimseler tarafından güdülen bu kurunuvustai mukavemet de bu yıl içinde tamamlan ortadan kaldırılmış ve Tuncelindeki bütün vatandaşlarımız Cumhuriyetin nimetinden istifade etmiş olacaklardır.

Amerikanın Bayramına İştirak ediyoruz

(Birinci sahifeden devam)

betile Amerikanın her tarafında muazzam tezahürat yapılacaktır.

Amerika hükümeti bu münasebetle her devlete müracaat ederek yapılacak merasime harb gemileri gönderilmesini rica etmiştir. Bu meydana hükümetimizin de bir Türk harb gemisinin iştiraki ısrarla temenni olunmuştur. Bundan başka bir hava filomuzun da Amerikayı ziyaret etmesi için Başvekilimize tedkikat yapılmaktadır. Bugünlerde bu hususta kat'î bir karar verilecektir.

Diğer taraftan hükümetimizin de iştirak edeceği haber verdiğimiz "Nevyork beynelmîl sergisi" de bu yıldönümüne tesadüf etmektedir.

Ayrıca bu ara; 24 temmuz 939 tarihi de Amerikada "Türk günü" olarak kabul olunmuştur.

25 kişilik terbiye heyeti geliyor 20 temmuzda şehrimize 28 kadar Amerikalı terbiyeciler gelecek. Bunlara Kolombiya Üniversitesi muallim mektebi profesörlerinden Vatson riyaset etmektedir. Amerikalı terbiyeciler memleketimizde bir müddet kalacaklar ve sür'atle değişen Türkiye'deki inkılabları mahallen tedkik edeceklerdir.

Oksporun atışları

Ok spor kulübünün tertib ettiği ok atışlarına yarın saat 15 te Okmeydanında devam edilecektir.

Otobüs Davası Bitiyor

Birinci ceza mahkemesi otobüs davasına devam etmiş, Avni Bayer yazılı olarak müdafaasını vermiştir.

Avni Bayer müdafaasında beraetini talep etmekte ve Ahmed Eminden tazminat istemektedir.

Ayrıca Ahmed Emin hakkında verilecek kararın üç dilde gazete ile de neşrinin talep etmektedir.

Mahkeme evrakı tedkik edip karar vermek üzere duruşmayı ayın 14 ne bırakmıştır.

İngiliz sefiri bu sabah geldi

İngiliz sefiri Sir Persi Loren ve refikaları bu sabahki ekspresle Avrupadan şehrimize gelmişlerdir.

İspanyada :

iki taraf da yabancılar çekilmeden önce kat'i neticeyi almıya çalışıyorlar

Salamaka 8 (A.A.)— Kastellon cephesinde Tales muntakasında Veo kasabası kıtaatımız tarafından ıssal edilmiştir.

Ortana muntakasında Castro ve

Ziraat Mekteplerine Bu yıl fazla Talebe alınacak

Namzetlerin müracaatlarının kabulüne başlandı

Ziraat mekteplerine bu yıl geçen seneden daha fazla talebe alınması kararlaştırılmıştır. Ez-cümle İzmir ve Bursa Ziraat mekteplerine bu yeni talebe kayıt ve kabulüne başlanmıştır.

İstanbul Ziraat mektebinde kayıtlara da yakında başlanacaktır. Bu mekteplere 16 - 19 yaş arasındaki ortamekteb mezunları parasız leyli olarak alınacaktır.

Yalnız bunların arazi sahibi ve yahut ziraatle uğraşanların veya uğraşmış olanların çocuğu olduğuna dair vesika götürmeleri icab etmektedir.

Talib olanlar, şimdiden evraklarını bu mekteplere gönderebilirler.

İşlerini bırakan amele

(Birinci sahifeden devam)

yapılacaktır.

Diğer taraftan işlerini bırakan amelelerden bazıları işleri başına gelmeye devam etmektedirler.

Çalışmayan amelelerin arasından müsevvik bulunup bulunmadığı da tedkik olunmaktadır.

Amele müsevvik meselesinin mevzuu bahsalamıyacağımı, bir fikir ihtilâfı neticesi müşterek bir duygu ile işlerini bıraktıklarını söylemektedirler. İşlerini terkedendenler 220 kişi henüz vazifelerine dönmemişlerdir.

Villa Vieja şatolarının garbindan geçerek ilerleyen kuvvetlerimiz Nules kasabasını da garptan ve şartın geçerek geride bırakmışlardır.

Hükümetçilerin tebliği

Barselon 8 (A.A.)— Şark cephesinde Villa Vieja muntakasında muharebe şiddetle devam etmektedir. Kit'alarımız 221 rakunlu teppeyi ıssal etmişlerse de Frankistlerin tayaralarının yardımıyla yaptıkları bir hücumu neticesinde teppeyi tahliye etmeye mecbur olmuşlardır. Fakat parlak bir muhabele taarruzumuz bu tepenin tekrar elimize geçmesini temin etmiştir.

Çekoslovakya da

Ekalliyetler Mes'elesi

Prag 8 (A.A.)— Nazırlar meclisi dün, Hodza ile ekalliyet ve muhalif Çekoslovak partilerinin mümessilleri arasında cereyan eden eden müzakerelerin neticelerini tedkik etmiştir. Parlâmentonun gelecek içtima tarihini tesbit etmek üzere parlâmento reisliği ile temas edilmesine karar verilmiştir. Müzakereler, şimdiki mülkiyâta içinde cereyan etmeye devam ettiği takdirde, dil hakkındaki lâihâ ile ekalliyetler statüsü lâihâsının 21 temmuzda karar hazırlanmış olacağı tahmin edilmektedir.

BİR TOPLANTI

Prag 8 (A.A.)— Beynelmîl çiftçiler federasyonunun heyeti umumiyesi 150 muharrasın iştirakiyle Hodza'nın riyasetinde toplanmıştır.

Sultan Aziz ve gözdeleleri

SON TELGRAF'ın Tarihî tefrikası No. 30

Yazan: M. Sami KARAY

Sendek pek acemi kalfalar gibi oldun bugün

Uyandılar, kahve içmeği bile unuttular diye düşünemiyorsun ?

— Evet, şittim...
— Epeyce oldu değil mi?
— Eh! İki saatte fazla...
— Kahve irade buyurmadılar da?

— Ya, ben de buna şaşıtm. Gözlerini açar açmaz muhakkak kahve irade buyururlardı...

— Galiba tekrar uyudular!..

— Hiç zannetmem... Bu derece geniş ve üstüste kâhkahalardan sonra uyumak ne mümkün?

— Olabilir ya!..

— A, kapı yoldaşım! Sen de acemi kalfalar gibi oldun bugün..

— Neden?

— Uyandılar, kahve içmeği bile unuttular diye düşünemiyor musun?

— Ha!.. Evet; uykusuzluktan sersem olmuşum kalfa. Mat güzel içerde değil mi?

— Ha şunu bileysin...

— Fakat, bu kız güzelliği ve renginin müstesnalığı kadar cazib ve kimseye benzeri olmadığı gösterdi kapı yoldaşım değil mi?

— Doğru, ben bunca senedir efendime hizmet eyliyorum, daha böylesini göremedim... Zan ederim. Padişahın en yüksek gözdeleleri meydanına girecek ve hatta bir şehzade de meydana getirirse kadın efendi hazretleri olacaktır.

— Söylediklerin yerindedir. Ben de bunca senelik hizmetim esnasında efendimizin bu suretle harekâtına şahid olmadım.

Kalfalar hafif ve içten konuşuyorlar, bir yandan da içerdin gelecek bir sese veyahud el çırpma ya kulak takmış bulunuyorlardı.

Sultan Aziz; birisini çağıracağı zaman ya seslenir veyahud el çırpardı. Meselâ; seslenirse:

— Hey!.. Kim var orada!..

Diye kalın sesle bağırdı. Çınarak kaldığı pek nadir olurdu. Ekseriyetle damadı Mehmed Ali Paşa ile dama oynadığı zaman bir şey lazım olunca damadına irade eyler ve o da masa üzerinde bulunan gümüş çınprağı çaldırı.

Kalfalar, canlarının sıkıntısından kimbilir daha neler konuşa caktıkları. Birdenbire koridorda baş kalfa Cevlân göründü. Uzun saray eteğini gelin entarisı gibi sü-

rüklüyle geliyordu. Başında şıdığ oymalı hotozu tüz-rinde olanmış pirlanta menekşe iğneler parlıksı gözleri kamaştırıyor. Boru değil; sarayı hümayun remi Padişahi baş kalfası idi. Hazinesar ustadan sonra gelen saraylı idi.

Muhakkak Cevlân kontrolu yapıyordu. Nöbetçi kalfalar her konuşmalarını kestiler. Elipso divan durarak başkalfaların lere kadar eğilip karşıladılar.

Cevlân soruyordu:

— Efendimiz kalkmadılar çocuklar!

— Hayır efendim!..

— Hiç ses işitmediniz mi bugün?

— Hayır efendim!..

— Hiç mi işitmediniz bir şey?

— Birkaç kere efendimizin düklerini işittik..

— Kahve istemedi mi?

— Hayır efendim!..

— Ne vakit işittiniz güldürdünüzü?

— İki saat kadar var!..

— Dikkat ediniz!

Cevlân, kontrolunu yapmış ve çağını almış uzaklaşıyordu. Evvelce emir aldığı hazinesar usulına haber götürüyordu.

Arzıniyazın odasına geldi. Nöbetçi kalfaları hemen buyur ettiler. Cevlân için hazinesarın odasına girmek desturu yoktu.

(Devamı var)

(Dış politikadan devam)

mahiyeti olmadığını söylüyor. Hakikatte bu iddia doğru değildir. Kuruluş şartları, inkışatı rih ve bugünkü vaziyeti tedkik edecek olursa, yüzde yüz teşkilat olduğu anlaşılır. So-

Çekoslovakya'yı istiklale kavuşturmakta rol oynamıştır. İstik-

lini elde ettikten sonra onun runmasında âmil olmuştur. G-

çer marttanberi karşılaştığı büyük zorluklara karşı göğüs mesine âmil olan gene Sokol-

Bütün bunların sebebi bir k-

ile hulusa edilebilir: Disiplin-

kol hareketi de beden ve ru-

hun disiplininden ibarettir.

A. Ş. ESMER

Ankara Konteransı

(Birinci sahifeden devam)

guluk münasebetlerinin ihya ve idame edilmesi esaslarının hazırlanması ile meşgul olacak konferans dün burada toplandı.

Konferansı açan Hariciye Vekilimiz son Türkiye - Fransa anlaşmasının ehemmiyetine temas eden kısa fakat mühim bir nutuk söyledi. Bunu Fransız sefiri Ponso'nun aynı mahiyetli haiz cevabı takip etti ve müteakiben 926 da Fransa ile yapılan anlaşmalara temas edildi.

Bunun üzerine Türk heyetinin hissiyatına tercüman olarak Hariciye Vekili, Fransa Dahiliye Nazırı Saro'ya heyetin sempatislerini bildirmesi Fransa büyük elçisinden rica etmiştir.

Badehu müzakerata geçilecek konferans tarzı mesaisi konuşulmuş ve Hariciye Vekilimizin teklifi üzerine biri hudud baytarı ve sihi işlerini ihtiva etmek üzere idari mesail, diğeri demiryolu nakliyatı mesaili ve bir diğeri de iktisadi mesail olmak üzere üç komisyona ve bunların yapacağı işleri tanzim ve tesbit edecek, bir «Coordination» komitesinin teşkiline karar verilmiştir.

Komisyonlar bu sabah toplanarak mesailerine başladılar. Öğleden sonra tekrar çalışmalara devam edilecektir.

İtalya mühim Bir mes'ele Karşısında!

(4 üncü sahifeden devam)

ile İspanyadaki gönüllülerin çekilmesi arasında evvelce anlaşılmasaz gibi görünen münasebet bu suretle dönüp dolayarak ken-

ni gösteriyor demektir.

Biraz daha rakam ile işi anlatmak lazım gelirse şunu ilâve edelim: İtalyan Ziraat Nazırı Sinyor Rosini bu senen mahsulden alınan buğdayın milyon kentaldan aşağı düşmüş olduğunu tahmin ediyor. % 10 münasabı katılmış suretle ekmeğe y-

niden karşıtlırsa haricden buğday satın almağa lüzum kalmıcağı da düşünülmektedir. Dünyaya para vermeye hiç istemiyorlar. nu her vesile ile tekrar ediyor. Bundan evvelki senelerde, 35-36 da buğday mahsulü 61 ila 65 milyon kental arasında idi. 1937 senesi mahsulü 80.000.000 kental olmuştur. Bu seneki ise yukarıda söylendiği gibi 70.000.000 kental deniyor. Fakat geçen senelerin tiştirdiği buğdayın cinsi de istendiği gibi mükemmel olmadığı cihetle aradaki boşluğu doldurmak için birçok çarelere başvurmak lazım gelmiştir.

Hulusa İtalyanın buğday mahsulü yeniden tazelenen bir mahsul olmuştur.

Deniz tefrikası: 59

Yazan : Rahmi Yağız

Vesika, resim, malûmat ve not verener: Eski Osmanlı donanması erkânından miralay Remzi, İskele ve limanlar umum kumandanı albay Şükrü Pala, komodor başkâtibi İhsan, batan gemi kaptanları, eski armatörler. Ve bugüne kadar gizli kalan vesikalar

Tercüme, ve iktibas
Hakkı mahfuzdur:

Sahilde bir ana baba günü başladı:

Köylüler kazazedelerin başına toplanmış, onlardan felâketin tafsilâtını soruyorlardı

Destroyer süvarisi köylüden ve felâketzedelerden yaptığı tahki-katla edindiği malûmatı telsizle bahriye nezaretine ve donanma kumandanlığına rapor etti.

Motörlerden denize dökülenler, Kemikler köyü halkı tarafından kurtarılıp da köye getirilince burada da jandarma tahkikatı başladı: Jandarma kumandanı bu işi bizzat inceliyor; vak'ayı bütün teferrüatle jandarma umum kumandanlığına bildirmek üzere tahkikat yapıyordu.

İlk olarak Recep onbaşı ile arkadaşlarının ifadesine baş vuruldu. Bunlar nasıl yola çıktıklarını, tahtelbahirin kendilerini nerede ve ne suretle tevkif ettiğini, silahlarının toplanmasını, motörlerin güvertelerine dökülen maytab-larla ateşe verilmesini, sonra bu deniz meşalesini tahtelbahirin nasıl seyrettiğini, kendi taarruzlarını, tahtelbahiri ve işe yağmuruna tutuşlarını, 8-7 nin daldıktan sonra tardo atışını, motörlerin batışını kendilerinin denizden köy halkı tarafından kurtarıldıklarını bütün teferrüatle anlattılar.

Bu ifadeler büyük bir tomar teşkil etti. Muhacirlerin ifadeleri de tesbit edildi. Akşam geç vakit bitirilen tahkikattan sonra bitik bir halde bulunan bu 100 kişilik kabile köyde barındırıldı. Jandarma kumandanı bunları postaya vermekle beraber bir de tel-grafla işi hâlasatın Dahiliye Nezaretine bildirdi.

Kaza kaymakamı, vilâyet de hâdiseyi birbiri ardına raporla-mışlar, Dahiliye Nazırını velvele-verecek bir şekilde bütün de-taylarla arz etmişlerdi.

Akşam saat (9.30) a doğru köyün kıyısında tahtelbahir tûpünü bekleyen posta efradı ufukta büyük bir kıvılcık gördüler.. Bu, denizin tutuştuğunu gösteren bir manzara, ortaltığı alevlere boğan bir görüntüydü.

Sabahleyin önlerinde cereyan eden kanlı ve ateşli fener alayın-dan bir nümune olan bu görüntü köyden de ıyice farkediliyordu. Müfreze derhal bunu jandarma kumandanına bildirdi.

Haberı götürüp de jandarma yüzbaşısını telaşa veren nefer postasına iltihak ederken ufuktaki alevin üçe çıktığını dehşetle gö-r-dü. Gececin karanlığı altında bi-rer kızıl ay doğuşunu andırın ışık öbekleri Marmaranın ceneb uf-kunu sarmış, sanki bu serin göl-

geli, hayal ve giir dolu sular üç tarafından kundaklanmış bir ben-zin havuzu kesilmişti...

Karanlıkları delen ateşin kızıl-lığı ufukta bir top alev benziyor; üç top alevin mesafelerle denizi aydınlatışı yer yer şehri âyin ya-pıldığını hatırlatan bir manzara meydana getiriyordu.. Posta ne-feri bunu da kumandanı haber vermek için gerisin geri koştu... Vaziyeti bir defa daha söyledi.

Zaten ufuktaki alevler Çin fe-nelerini andırın bir parlayışla gittikçe artıyor, fazlalıyor; in-sana korku, sevinç ürperti ve daha birçok hislerin müsterek tesirile-yükü tuhaf bir hal veriyordu.. Jandarma kumandanı ilk bakışta manasını anılamadığı bu vaz-i-yeti de Dahiliye Nezaretile jan-darma umum kumandanlığına bildirmekten kendini alamadı. Doğru telgrafhaneye koştu. Dahi-liye şifresile şu kısa ve dehşet ve-rici telgrafi çekti:

İstanbul:

Dahiliye nezareti celilesine
Marmara alevler içinde!..

Sahil muhafız jandarma
kumani yüzbaşı Cavid

Kaza kaymakamı ile vilâyet de bir taraftan işi tahkike başlamış, bir taraftan da arka arkaya neza-rete, Çanakkalede X kolordu ku-mandanlığına, karargâhı umumiyeye aynı mealde telgraflar yağdırma-ğa koyulmuştu.

İşin tuhafı vardı. Yerlerde deh-şet ve heyecan uyandıran telgraf-lar yeknasak ve aynı mealde bir ifade ile yazılmış oluyor, bütün muhteviyatı da şu cümleden iba-ret bulunuyordu:

Marmara Ateşler içinde!..

Dahiliye Nezareti İstanbulda,
eli kolu bağlı bir vaziyette idi.
(Devamı var)

Viyana sarayının esrarı..

(5 inci sahifeden devam)

dek bu vazifeyi istemiye istemiye almakla beraber imparatorun em-rine itaat etmekle büyük bir zevk duymuyor değildi. Fakat bu zevk çok acı idi, daha da acı olacaktı.

Nihayet o gün geldi. İmpara-toru ve imparatorluğu kurtaraca-ğını düşünen Mareşal fon Ben-dek tamamlı tahmin ettiği felâ-kette karşılaştı. Avusturya ve Prusya orduları şimdi Çekoslo-vakya cumhuriyetinin hududları dahilinde bulunan Bohemyanın şimalinde karşılaştılar. Koningrac harb sahası oldu. Avusturya im-paratorluğu için meşum olan da-kika gelip çatmakta gecikmedi. Mareşal fon Bendeck çok gecik-meden anladı ki Avusturya or-dusu işin kurtuluşu umidi yoktur.

ilk yapılacak iş hemen impara-tora hali, keyfiyeti bildirmektir:

Haşmetlü imparator... Prusya-lılara yapılacak şey harb değil, mümkün olduğu kadar çabuk bir sulhtur. Eğer daha büyük bir felâketten korunmak isteniyorsa ne pahasına olursa olsun Prusya-lılarla sulh müzakeresine gir-mekten başka çare yoktur. Fon Bendeck tarafından imparatora ya-zılan şey bu manada imiş. Buna dair Viyana hazinei evrakındaki

vesaikten çıkan malûmat bunu göstermektedir. Lâkin asıl merak edilen cihet imparatorun verdiği cevabdır. Bu cevap ne tarzda idi? Meçhul!.. Çünkü şu vesika orta-dan kaybolmuştur!.. Aranmış, ta-ranmış, bulunamamıştır. Buna hayret etmemek kabil mi?.. Bunu acaba hangi el oraya uzatarak kimbilir kaç sene evvel ortadan kaldırdı?.. Tarih ile uğraşanları çok meraka düşüren bir mesele de budur.

Fakat imparator Fransova Jo-zefin o zaman verdiği cevabı gös-teren yazılmış bir kâğıd, inkâr edilemeyecek gibi bir vesika bu-gün ortada yoksa da bunun etra-fındaki karanlık öyle gözgözi-görmez gibi de değildir. Bu ce-vabın ne olacağını tahmin etmek hem kâbilirdi, hem de Mareşal fon Bendeck'in tanıdığı bir kadı-nın onun ile çok samimi olarak bunu öğrenmiş, görmüş ve oku-muş olduğu da söylenmektedir. Kaç bin kişinin hayatına malolan bir iki kelime vardır Bu bir iki kelime ile binlerce Avusturyalı 1866 harbinde ölmüş, yaralanmış-tır.

Fakat söz uzamaşın. Bunun alt tarafını yarına bırakmak daha doğru olacak..

olsun. Avustralyada 700,000 e ya-kın Smith vardır. Ve hemen he-men bir o kadar da Yones... Bu suretle ikimizin birbirinden ayrı birer ismi olur. Şimdi şunu öğren-mek istiyorum. Buraya geldim. Benden ne yapmamı istiyorlar?

Jones (Jones diyelim Jones ol-sun). Bir dakika sustu. Sonra: İşte dedi sizden her şeyi isti-yorlar.

— Bu kadarı fazla.. Bana ya-pacak ne gibi tenbihleriniz var. Ne gibi emirleriniz.

— İstihbaratınız işi sorsanız daha doğru olur.. Size emir ve-rilemez.. Her şeyi sizin insiyatı-vinize bırakıyoruz.

— O halde istihbaratınızı öğ-renelim.

— Size daha evvel de bahsettim. Mücadele Turkish Petrolen ile ya-pılmaktadır. Ve tehminimize göre bu işi yapan Soyvet Rusya'dır.

Çünkü en zengin petrol mntaka-

Hattı üstüvada Bir balo..

(5 inci sahifemizden devam)

birçok şekiller ilerlemeğe başladı. Bir panik oldu. Sihirbaz, onları kendi hududu içinde hapsetti. Cinlerin üzerine atıldı. Yosun gibi kollarını sopa gibi kaldırdı. Ağ-zından dumanlar saçılıyordu.

Kadınlar, yani periler bu ada-mın sihirli ile tepiniyor, gevşiyor, bitiyordu. Nihayet, ölümün arka-sından gelen hayvanlar gibi çırpınıyorlar.

Rakkas, artık bu cinlerden çe-kindi. Çünkü onlar, ancak toprak üzerine indikleri zaman öldürüle-bilirlerdi.

Nihayet iki peri ağır adımlarla yürüdüler. Ölümle vurularak gök-tüller. Upuzun yatıyorlardı.

Büyük rakkas, bu ölülerin ba-şına geçti. Bir ayağını kıvrı, öbür ayağını üzerine oturtu.

Seyirciler, sevinçlerinden deli gibi olmuşlardı. Her taraftan al-kış kopuyordu. Bu sihirli hareke-ti teşvik ediyorlardı. Sihirbaz rakkas, bir bira fiçisine gidiyor. Talebesi iki genç te kendisini ta-kib ediyor. Çanak dolusu bira içi-yorlar.

Ziller yine evvelki gibi şiddetle birbirine çarpıyor. Dans durdu. Kadınlarla erkekler halkadan ay-rılarak yere çömeldiler. Yavaş yavaş ha.. ho.. ha.. ho.. diye bağı-riyorlar Ne oluyor?

Uzun boylu ilk erkek ortaya çı-kiyor. Yerecekleri başlarında. el-leri açık... Burun buruna denecek kadar birbirlerine doğru yürü-yorlar. Sona birkaç metre geri ge-kiliyolar. Dizlerini büküyorlar. Bunlar da pehlivanlar..

Vücutları ca mgibi parlıyor.

Peri masah gibi

(5 inci sahifeden devam)

den revolverini çıkardı, gövsüne sıkı. Bereket versin ölmüdi. Mari'nin aklı başına gelmişti. De-likanlının yarasını sardı. Gözyaş-ları dökerek aç diledi.

Ya Klara?..

Babası, kaçırının ismini öğre-nince bir avukatla beraber şato-ya gitti. Kızı, neş'e ve saadet için-de buldu.

Prese gelince, kızın babasını görünce telâş eseri göstermedi. Büyük bir nezaketle kabul etti.

— Ben de mösyö, dedi. size ge-lecek, kızınızla evlenmeme müs-aade etmenizi rica edecektim.

— Nasıl, siz bir prens... Kızım-la evlenmekö mi istiyorsunuz?..

— Şüphesiz... Çünkü kendisini seviyorum. Bunda şaşılacak ne var?..

Prens, zavallı Marinin draho-masını temin etmiye ve yarası iyi-leşen nişanlısına da bir iş bulm-ya karar vermişti.

Biraz facia, biraz fantezi, biraz da sevdâ... İşte «genç, güzel ve fa-kir iki kızın» macerası, iki düğün-le kapanıyor...

Vücutları yağlanmış. Elleri, yüz-leri beyaza boyanmış.

Reislerinin emrile birbirlerinin üzerine atıldılar, birbirleriyle bo-ğuşmaya başladılar. Hızlı hızlı so-luyorlar. Birbirlerini yatırımya çalışıyorlar.

Nihayet birinin omuzları yere değdi. Yenildi. Alkışlar...

Balo, içkinin verdiği şevkle tek-rar canlandı. Öyle adamlar var ki bir gecede 15 litre bira içiyor. Çok neş'eli adamlar.. İçlerinde sarhoş olanlar yok...

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

İdaremiş mesai saatlerinin değişmesine binaen evvelce ilân edilmiş olan 9690 lira muhammen bedelli 5 kalemden ibaret matbaa kâğıdına aid eksiltme 11/7/1938 pazartesi gününden 12-7-1938 salı günü saat 12 ye tehir edilmiştir. Bunabinaen teklif zarflarının 12/7/1938 salı günü saat on bire kadar Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyona teslim edilmesi lazımdır. (4200)

Sirkeci istasyonunda yapılacak yolcu pavyonu, umumî helâ, ma-gazalar ve ambar binasına aid işler kapalı zarf usulile eksiltmiye çıka-rılmıştır.

1— Bu işlerin keşif bedeli ceman 110 000 liradır.

2— İstekliler bu işe aid şartname vesair evrakı Devlet demiryolları Ankara, Haydarpaşa ve Sirkeci veznelerinden 550 kuruş mukabilinde alabilirler.

3— Eksiltme 22/7/938 tarihinde Cuma günü saat 11 de Ankara'da Devlet demiryolları Yol dairesinde merkez birinci komisyonca yapıla-caktır.

4— Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin teklif mektubule bir-likte aşağıda yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat 10 a kadar komi-s-yon reisliğine tevdi etmiş olmaları lazımdır.

a— 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 6750 liralık muvakkat te-minat.

b— Bu kanunun tayin ettiği vesikalar.

c— Bu gibi işleri başarmış olduğuna dair Nafia Vekâletinden mu-saddak ehliyet vesikası. *2251* *4196*

9 ncu İşletme Müdürlüğünden:

Yeni mesai saatleri münasebetile ve 11/7/1938 gününden itibaren yeni bir işara kadar 15 numaralı katar Yeşilköyden her sabah saat 7,25 yerine saat 7,15 te kalkacak ve İstanbula saat 8,02 yerine saat 7,50 de varacaktır.

Yine aynı tarihten itibaren 32 numaralı katar İstanbuldan her gün saat 14,00 yerine 14,15 te kalkacak ve K. Çekmece'ye 14,48 yerine 15,03 de varacaktır.

39 numaralı katar da K. Çekmece'den her gün saat 15,05 yerine 15,10 da kalkacak ve İstanbula saat 15,57 de varacaktır.

Yeni ceb tarifesi bastırılmıyacağından elde bulunan Banliyö ka-tarları ceb tarifelerinin bu tadilat dahilinde tashihi rica olunur. (4283)

larına malik olan bu devlet Avru-payı idare edebilir. Eğer karşı-sında, aynı derecede zengin olan petrollara malik Musula hâkim olan bir İngiltere bulunmаса.

— Ya!.. Sonra?

— Fakat şunu unutmamalı ki Irakın petrolları, yine İngiliz ser-mayesi elinde bulunan İran pet-rollerının bir devamıdır. Yani yi-ne Büyük Britanya bu suretle büt-tün cihani avcu içinde tutmak-tadır.

Fakat bütün dünyadaki millet-lerin gözünü açtığı ve yakın şark-ta tam manastile siyasi ve iktisadi şuurun tebellür ettiği bu devirler-de bu memleketler daha ne kadar zaman bizim her arzuımıza ve her entrikamıza boyun eğdi. Irak da bugün kendi menfaatini düşün-mek mecburiyetindedir... Ve pet-rollerını daima bize istismar et-mesini temin etmek isteyenlerin kendisine karşı yaptığı cazib tek-

İflerin sihirine mukavemet ede-miyeceği tutar.

Tahrandan gelen istihbarata na-zaran Mühendisleri Irak'ta Kash-CI'omer cihetinde bulunmuşlar ve yaptıkları sondaj harikulâde ne-ticeler vermiştir. Onların orada bulunuşu b uyüzden hangi mühim bir mana ifade ediyor.

Buraya kadar bir s'iz söyleme-den dinlemiş olan genç kız ilk de-fa olarak muhatabının sözünü kesti:

— Anglo - Iraka terk edilmiş o-lan saha haricinde bütün Irak to-prakları Turkish Petroleim'in in-hisarında değil midir?

— Evet doğru bunun için yeni bir rakibden korkulmuyor. Kor-kulan şey bu değildir. Şimdiye kadar kazanılmış olan hakların istirdadidir. Bu ne şekilde olur biliyor musunuz?

— Hayır anlamıyorum.
(Devamı var)

HIKAYE

Duvar ve Mektub!

(4 üncü sahifeden devam)

ti. Mektub Meral'dendi. Şunları yazıyordu:

«Randevuya maalesef gelemedi-çeğim Vecdet, Seni çok çocuk bul-muş hoşlanmışım. Bir mekteb ta-lebesile sevmek bana garib bir zevk veriyordu. Lâkin iki gündür annemi babamı taziyeli eden bir talib benim de muvafakatimle ni-hayet birkaç güne kadar parma-ğma kendisini temsil edecek hal-kayı geçiriyor. Bunun için mace-ramız başlamadan bitsin.»

Vecdet gözlerini kapadı. Bu dar-be bu sukutu hayal, duvardaki su-kuttan daha feci olmuştu.

NUSRAT SAFA COŞKUN

Yeni nesirvat

ÜLKÜ — HALKEVLERİ DERGİSİ
SAYI 65

Beşvekilin B. M. Meclisindeki son nutku, Orta zaman Türk - İs-lâm dünyasında Vezirler, Prof. A. Mez. çeviren Cemal Köprülü, Beşer-klarının entoloji bakımından tari-hî metotla tasnifi üzerinde bazı görüşler, Prof. Ş. A. Kansu. İhtiyar (şair, Sıtkı Akozan. Ahlâkî düşün-cenin dinamizmi, F. Rauh, çeviren Ziyaeddin Fahri. Teselli (şair) Kâ-zım Erdin. Karakalakların tarihine dair materyaller, P. P. İva-nov, çeviren H. Ortekim. Beybörök hikâyesi, B. N. Boratav. Köy eğiti-mi meselesi, İ. Hakkı Tonguç. Son eseri münasebetile Halid Fahrinin şiirleri hakkında birkaç söz, F. A. 1938 Devlet bûdcesi, Kemal Ünal. Halkeverlerinde basit spor tesisleri, Rahmi Apak.

KÜLTÜR HAREKETLERİ:
Türk kadını — kız enestütüleri ve san'at okulları sergisi, k.

HALK EVLERİ
Halkeverlerinde göze çarpan ça-lışmalar, B. Kemal Çağlar. Halke-leri nesriyatı.

FIKİR HAYATI:
Bir okuyucunun notları (Anka-radaki son resim ve heykel sergisi hakkında - Genç neslin hikâye e-serleri - Yakub ve ötekiler) Nahid Sırrı.

BİBLİYOGRAFYA:
(John Kingsley Birge, The Bek-tashi Order of dervishes), Orhan Şaik Gökyay.

RADYO

18,30 Plâkla dans musikisi. 19,15 Konferans: Ali Kâmi Akçüz (ço-cuk terbiyesi). 19,55 Borsa haber-leri. 20 Grenviç rasatanesinden naklen saat ayarı: Müzeyyen ve arkadaşlar: Hüzam, Uşak, Kür-dili. 25,45 Hava raporu. 20,48 Ö-mer Rıza Doğrul tarafından arab-ca söyley. 21 S. A. Orkestra:

1— Ober: La müetdü Fortiçi.

2— Kalman: Das varin noh zaytn.

3— Delibes: Lakme.

4— Translatör: Serenat.

21,30 Muzaffer İlkar ve arka-daşları: Şatraban. 22,10 Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen: Varyete müzik. 22,50 Son haber-ler ve ertesi günün programı. 23 Saat ayarı. Son.

TIYATROLAR

E G E
Tiyatrosu
Nuri Genç
Ve
ARKADAŞLARI

8 Temmuz cuma günü akşamı Ye-nişehir Aile bahçesinde:

İTİMAD - EMEL - RİKKAT

9 Temmuz Cumartesi günü ak-şamı Şehremini İnşirah Bahçe-sinde:

K A N

10 Temmuz Pazar günü akşamı Yenişehir Aile bahçesinde:
KOKAİN - ESRAR

SAHIR
OPERETİ

Cemal Sahir Opereti bu gece Ka-sımpaşa bahçesinde:

Aşkın Ölümü Büyük eser
16 Temmuz Cumartesi Defter-

(Devamı var)

Birimizin derdi

Hepimizin derdi

Çöpcüsü oğramayan, sokakları 60 senedir tamir görmeyen bir mahalle halkının acı feryadı l..

Edirnekapıda Cami sokağında 12 numarada oturan daimi oku-yucularımızdan Bay Sabahad-dinden aldığımız bir mektubda ezümle şöyle denilmektedir:

«Bu sıcak yaz günlerinde he-pimizin bizar kaldığı dert, esa-sen harab ve bakımsız kalmış o-lan mahallemizin teknik hal-la-na yazın ve sıhhatin zevkini ha-ram etti: Bu şikâyetimiz, bağ-lıca çöpcüslüklükten ileri gelmek-tedir.

Evet; İstanbul gibi en medeni bir şehrin nisbeten vasatında bulunan mahallemize gündüldir çöçü uğramamakta ve bu yüz-den bizim ve komşularımızın yıl-ğın yılğın, tenekte tenekte birik-miş çöpleri, yakıcı ve kavuru-güneşin altında gâh bahçeleri-mizde gâh kapı arkalarında ö-tete beriyet almış bir vaziyette beklemektedir.

Sair böcekler için bulunma-bir hazine teşkil eden bu mü-zahrafat yığınları biz halkın sıh-hati ve selâmeti için de o nisbet-te en büyük ve korkunç bir has-talık yığını, bir mikrop âbidesi olmaktadır.

Çöplerden uçup evlerimize ka-dar sokulan kara sinekler, ora-dan kapıklı zehirli mikropla-rı masum çocuklarımızın gü-nahsız yavrularımızın gıdasına, hepimizin yemelerine serbest-ce bıraktıkları gibi, bu yığınlar-dan taşan pis ve iğrenç, türlü türlü kokular da bizleri evleri-mizde pencereler, kapılar ka-palı, adeta mahsur bir vaziyet-oturmıya mahkûm etmiştir.

Bu hususta, temizlik işlemleri uğraşan birisine, niçin çöpleri-mizin alınmadığını sordüğümüz zamanda:

— Çöçüler nöbete avrıldı.. Ancak nöbet sizin mahalleye geldiği gibi birikmiş çöpleriniz alınabilecektir!..

Şeklinde garib, acib bir cevap verilmiştir.

Normal serait altında pismiş ve hazırlanmış taze yemeklerin, sütlerin bile pek kısa bir zaman-kottağu, taze meyvaların ha-rareten çürüdüğü bu 34 derece sıcaklıkta yandığımız günlerde esasen pislik yığını demek olan çöplerin zaten kokmuş bir va-ziyette bulunduğu düşünülmiye-rek bir mahalle halkını bu koku ve mikrop depolarile uzun za-man başbaşa bırakmak, nöbet gelinceye kadar gülerce bek-letmek kadar gülünç fakat acı birşey tasavvur etmiyoruz..

Bu vaziyet; esasen 60 sene-denberi tamir görmeyen Arna-vut kaldırımlı sokaklar ve muh-telif çukurlar, döküntülerle çevrili olan semtimizi yani be-lediyenin nimetlerinden şimd-iye kadar az istifade ettirilmiş bulunan mahallemiz halkını pek müteessir ettiği'nden ala-kadın nazarı dikkatini celp ederek derdimize derman olma-nızı rica ediyoruz.

Tenvirat ve tanzifat parasını muntazamen bizden alan bele-diyenin buna mukabil bizi tabii haklarımızdan mahrum bırak-ması doğru olamayacağından çöçüye, kaldırma ve yola ka-vuşturulmasını bilhassa diliyo-ruz.»

Son Telgraf — Muhterem ka-riimizin bu haklı şikâyetini e-hemmiyetle Belediye Reisliği-nin ve temizlik işleri müdür-lüğünün nazardikkatine ko-yuyoruz.

darda Çocuk Esirgeme Kurumunun muhteşem sunnet düğünü.

AZAK
Sineması
Yaz ık bahçesi
NAŞİT
Tiyatrosu

büyük halk san'atları Naşid ve ar-kadaşları 8 Temmuz cuma günü akşamı (KUDRET HELVASI) vod-vil 3 perde. Yazan Mahmud Yesarı.

Ayrıca varyete, düeto, dans ve saire. Büyük program.

Polis Romanı : 54

Tercüme eden: Hatice Hatib

— Böyle mi zannediyorsunuz? Genç kızın kışları çatılmıştı:

— Evet.. Çünkü Doria konuşa-mıyacığını pek iyi bilir!

Muhatabı hayretten kendini a-lamıyordu.

— Niçin?

Genç kız gülümsedi. Fevkalâde büyük bir nezaketle:

— Zannederim çağıştığımız teş-kilatın ismi gizli teşkilâtıdır.

Dedi. O halde bizim için kendi sırlarımızı ve komşularımızın es-

rarını saklamak bir vazifedir de-ğil mi

Bu cevabdan biraz şaşırın de-ğil mi hafife kızdı. Fakat mağ-lûbiyetini bir kahkaha ile ört-meğe çabaladı:

— Çok güzel bir cevab ver-di-niz Mis Smith dedi. Bu dersinizi hiç unutmayacağım.

— Ben de sizden bunu rica e-decektim.. Mösyö.. Fakat size na-sıl hitab edeceğimi biliyorum.

— Bana da Smith diyebilirsiniz.

— Eğer tercih ederseniz Yones

HASAN ÇİL LOSYONU ÇIKTI

Çil, Sivilce, Ergenlik Lekeleri Kat'iyen izale eder. Şişesi 50 kuruştur. HASAN DEPOSU

KUUMBADA CAN KURTARIR

T.
G.
BANKASI

YENİ TESLİMAT
İLMÜHABERLERİMİZ

DAHAYÜKSEK
FAİZ, DAHA EYİ

ŞARTLAR TEMİN EDER

HOLANTSE BANK-ÜNİ NV.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Kıymeti Lira Kr.	Pey parası Lira Kr.	
810 26	60 77	Mercan Dayahatun mahallesi Büyük Yeni han 2 inci katta eski ve yeni 31 No. lı kârgir odanın tamamı.
623 94	46 80	38
623 94	46 80	37
403 42	30 26	20

Yukarıda yazılı mahlûl emlakın temdiden açık arttırmaları 12/7/938 salı günü saat 10 da icra edileceğinden isteklilerin Çemberlitahta Vakıflar Başmüdürlüğü Mahlûlât Kalemine müracaatları. *4277*

İstanbul Belediyesi İlanları

Temizlik arabalarında kullanılmak üzere yaşları en aşağı 4 ve en fazla 8 ve boyları da 1,38 den aşağı olmamak üzere alınacak 20 tane hayvan açık eksiltme konulmuştur. Beher hayvana 130 lira bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 195 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 15/7/938 cuma günü saat 11 de Daimi Encümeninde bulunmalıdırlar. (4087) (B)

Gayet modern biçimde, Gri ve beyaz fanila pantolonlar, Fantezi fanila pantolonlar, Palmbeach (sinye) pantolonlar, Keten ve pamuklu pantolonlar, zengin, sık çeşitleri Reklam fiatına Beyoğlunda. BAKER Mağazalarında

Üsküdar'da Doğancılarda Gelin alay sokağında (78) Numaralı evde müteakit muallim Feridin evinde iken ikametgâhi belli olmıyan suphiye.

Fatih Sulh İkinci Hukuk Hâkimliğinden: Ayşe Muzaffer tarafından mahkememizin 938/18 esas sayılı dosyasıyla Fatih'te Edirnekapı Hacı Nureddin mahallesinde Edirnekapı caddesinde eski (4) yeni (45) numaralı kulei zemon vakfından hissesine mütasarrif olduğu arsanın izalei şyuu istegile Sadık ile aleyhinize açmış olduğu davanın icra kılınan duruşması sonunda müddeabih müşahid kabili taksim olmayıp heyeti umumiyesine (174) lira kıymet takdir edilmiş olmakla satılarak bedelinin hissedarlar arasında taksimi suretile şuyunun izalesine temyizi kabil olmak üzere 27/5/938 tarihinde giyabınızda diğerlerinin vicahında karar verilmele başkâtib ihbarnamesi tebliği makamına kaim olmak üzere onbeş gün müddetle ilân olunur.

İstanbul Asliye Beşinci Hukuk Mahkemesinden:

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü tarafından avukat Mustafa Zeki aleyhine ikame edilen 617 liranın maa faiz ve masarifi muhakeme ve ücreti vekâlet tahsili hakkındaki davadan dolayı müddealeyle gönderilen dava arzuhalı, kendisinin gösterilen Sultanahmette, yere batan caddesinde Hamit bey Ap. nın birinci dairesinden bir sene evvel çıkıp Anadolu'da bir semti meçhule gittiği ve elyevm nerede olduğunu bilen bulunmadığı beyanile bilâ tebliğ iade kılındığı mübaşir şerhinden anlaşılmiş ve sebkeden talep veçhile bu arzuhalin bir ay müddetle ilân tebliğine tahkikat hâkimliğince karar verilmiş ve işbu arzuhal sureti mahkeme divanhanesi.

Hekimler

[Okuyucularımız bu sütunlarda mütehassıs hekimlerin hastalarını kabul saatlerini muntazaman bulurlar.]

İç hastalıkları

Doktor Hafız Cemal (Lokman Hekim). — Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat 2,5 dan 18 e kadar İstanbul'da Divanyolunda 104 numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, Cumartesi günleri sabah 9,5 dan 12 ye kadar hakiki fikiraya mahsus muayenelerini yapar. Muayenehanesi ve eve telefon: 22393 — 21044.

Doktor Ali Rıza Sağlar. — İç hastalıkları mütehassısı. Her gün Beyoğlunda Parmakkapı tramvay durağında 121 numaralı Tefik Bey apartmanındaki muayenehanesinde saat 15 den sonra hastalarını kabul eder.

Doktor Arabyan. — (İç hastalıkları mütehassısı). Edirnekapıda Vaiz Kamereddin sokağında muayenehanesinde her gün hastalarını tedavi eder.

Doktor Kamereddin. — (İç hastalıkları mütehassısı). Çağaloğlunda Halkevi karşısındaki muayenehanesinde Cumartesi ve Pazardan maada her gün saat 2 den sonra hastalarını kabul eder.

Röntgen

Doktor İrfan Kayra. — (Röntgen ve iç hastalıkları mütehassısı). Her gün öğleden sonra saat 15 den 19 a kadar Belediye Binbirdirek Nuri Conker sokak 8.10 numarada Asrlaner apartmanında hastalarını kabul eder.

Sinir hastalıkları

Doktor Kemal Osman. — (Sinir hastalıkları mütehassısı). Çağaloğlunda Kapalıhıncı Mescit karşısında pazardan başka her gün saat 2 den sonra hastalarını kabul eder.

DOKTOR A. RIZA SAĞLAR

Dahiliye mütehassısı

Hastalarını her gün saat 15 den sonra Beyoğlu Parmakkapı tramvay durak (121) No. da kabul ve tedavi eder.

Göz hastalıkları

Doktor Şükrü Ertan. — (Göz hastalıkları mütehassısı). Çağaloğlunda Nuruosmaniye caddesinde Osman Şerafettin apartmanında 5 numarada. Telefon: 22555

Kulak, Boğaz, Burun

Doktor Mehmed Ali Oya. — Kulak, burun, boğaz mütehassısı doçent Fatih tramvay durağı 75 numaralı muayenehanesinde her gün saat 16 dan sonra hastalarını kabul eder.

Cildiye, Zühreviye

Doktor Feyzi Ahmed. — Deniz hastahanesi cild ve emrazı zühreviye mütehassısı, muayenehanesi Ankaracaddesi Çağaloğlu yokuşu. Pazardan başka her gün 15 den sonra hastalarını kabul eder. Telef. 23899

Operatör:

Dr. CAFER TAYYAR KANKAT Operatör — Umumi cerrahi, sinir ve dimağ cerrahisi mütehassısı ve (Kadın doğum mütehassısı)

Adres: Beyoğlu Parmakkapı, Rumeli han No. 1. Muayenehanesi. Telefon: 44086

Diş

Diş doktoru Übeyt Ölçer. — Edirnekapı Karagümrük tramvay durağı No. 95 her gün hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri saat 14 ten 15 e kadar da Yalovadaki muayenehanesinde bulunur.

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Önümüzdeki 8 Temmuz 1938 Cumartesi günü Heparlör tertibatı ve Elektrik tenviratı ile hazırlanan 71 ve 74 numaralı vapurlar Mutad lüks tenezzüh seferlerini yapacaklardır 74 saat 14.30 da, 71 saat 14.45 de köprüden kalkacaklardır.

74 numara 1 vapurda en yüksek saz hey'eti ve 71 numaralı vapurda en yüksek salon ve caz orkestrası vardır

Boğaziçinde mukim sayın yolcularımızdan tenezzüh vapurlarına Köprüden binmek ve avdetlerinde köprüye kadar gelmek isteyenler, iskelelerinden alacakları tenezzüh biletiyle başka ücret vermeksizin, posta vapurlarından istifade edebileceklerdir.

Fazla tafslat cep tarifelerinde mevcuttur

Devlet Meteoroloji İşleri

Umum Müdürlüğünden:

Su rasat işlerinde münhal 150 lira aylık ücretli rasat şefliğinde çalıştırılmak üzere iki fen memuru alınacaktır.

İsteklilerin en az Nafia Fen Mektebinden mezun olup memurun kaununun icab ettirdiği umumi vasıfları haiz bulunanların en son bulundukları vazifelere aid vesika suretlerini istidatlarına ilştirirerek Temmuz 938 gagesine kadar Umum Müdürlüğe müracaat etmeleri ilân olunur. *2185* *4119*

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Üniversite için alınacak 318750 kilo odun için yapılan açık eksiltme sine verilen fiat yüksek görüldüğünden aynı şartlarla 14/7/938 Perşembe günü saat 15 de tekrar açık eksiltme konulmuştur. *4278*

Türk Hava Kurumu Satınalma Komisyonundan:

26. cı tertip piyango biletleri için 140,000 Türkçe 10.000 Fransızca el plânile 10,000 resimli afiş bastırılacaktır. Temmuzun 11 inci pazartesi günü açık eksiltme ile münakaşa yapılacağından istekli olanların şartnamesini görmek üzere Piyango Direktörlüğü Muhasebesine müracaatları. (4096)

sinâ talik kılınmış olduğundan mükanuniye yapılacağı malûm olmak deçalehy bu müddet zafında mezkûr dava arzuhaline cevap verme diğr takdirde hakkında muamele ilân olunur

Kendinize acı mıyor musunuz ?

Bir tek kaşe

NEVROZİN

Alacak yerde bu ıstıraba katlanmak ne demek ?

Baş ağrısı
Diş ağrısı
Kırıklık
Nezle, adale
Ağrıları

Bütün bunlar en seri ve en kat'i şekilde

NEVROZİN

Kaşelerile geçer. İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat. Taklillerinden sakının. Ve Nevrozin yerine başka marka verilerse şiddetle reddediniz.

Elbiselerinizi GÜVELERE

Karşı Koruyunuz

FLIT daima ÖLDÜRÜR !

Umumi deposu : J. Krespin, İstanbul, Galata, Vayvoda Han 1

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Karaağaç barut deposunda mevcut 2000 — 2250 kilo kadar hurda çinko pazarlıkla satılacaktır.
- 2 — Pazarlık 15/7/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 13 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesi satış komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Satılacak mallar mahallinde her gün görülebilir.
- 4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte %15 teminat paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. *4075*

- 1 — İdaremizin kutu fabrikası için şartnamesi mucibince bir adet el pedal makinesi pazarlık suretile satın alınacaktır.
- 2 — Muhammen bedeli 300 lira ve muvakkat teminatı 22,50 liradır.
- 3 — Pazarlık 1/8/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- 5 — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların fiatsız tekliflerini münakaşa gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü bütün fabrikalar şubesine vermeleri lazımdır.
- 6 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte %7,5 güvlenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. *4073*

çip ve neşriyatı idare eden Başmuharriri

ETEM İZZET BENİCE

BASILDIĞI YER: SON TELGRAF MATBAASI